

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020 na územní působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o.

Srpen 2014

Obsah

1. Konkrétní vymezení území a jeho popis, základní charakteristika 6

Identifikace právnické osoby	6
Vymezení území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o.....	6
Popis území	7
Členové a partneři v místním partnerství.....	8
Popis současného stavu území a jeho základní charakteristika.....	11
Obyvatelstvo	11
Doprava	16
Silniční doprava	16
Železniční doprava.....	16
Cyklistická doprava	17
Ochrana proti povodním.....	17
Vybavenost a služby	18
Bydlení	18
Zdravotnictví	21
Půdní fond.....	25
Životní prostředí	26
Odpadové hospodářství a nakládání s odpady.....	26
Ochrana ovzduší.....	28
Ochrana vod	28
Čistota pitné vody	29
Čistota pozemních vod	29
Čištění vody.....	30
Zadržování vody v krajině a záplavová území	30
Ochrana půdy	31
Protierozní opatření	31
Ochrana přírody.....	31
Velkoplošná chráněná území	32
Maloplošná zvláště chráněná území	33
Památné stromy	33
Natura 2000.....	34
Energetika.....	35
Život v obcích se zaměřením na	36
Spolky.....	36

Kulturní a sportovní vybavenost a aktivity a infrastruktura pro kulturní a společenské akce	37
Sociální a zdravotní služby	38
Ostatní problematika.....	39
Bezpečnost.....	40
Podnikání, výroba, zaměstnanost.....	40
Vzdělávání, školství	41
Turistický ruch.....	44
Cykloturistika	47
Vodní turistika.....	47
Vyhodnocení rozvojového potenciálu území	48
Územní plánování	48
Rozvojová území a jejich definice	48
Lidský potenciál	50
Senioři a mezigenerační dialog	50
Podnikatelé s rozvojovým potenciálem	50
Spolky s rozvojovým potenciálem	51
Oblasti rozvojového potenciálu	51
Vlastní prostředky k vícezdrojovému financování	52
2. Analýza problémů (socioekonomická analýza).....	54
Popis území	54
Obyvatelstvo	54
Doprava	54
Silniční doprava, železniční doprava a cyklodoprava	54
Ochrana proti povodním.....	55
Vybavenost a služby	55
Bydlení	55
Zdravotnictví	56
Půdní fond.....	56
Životní prostředí	56
Odpadové hospodářství a nakládání s odpady.....	56
Ochrana vod	57
Čistota pitné vody	57
Čistota pozemních vod	57
Čištění vody.....	58
Zadržování vody v krajině a záplavová území	58
Ochrana přírody.....	58

Energetika.....	59
Život v obcích se zaměřením na:	59
Spolky	59
Kulturní a sportovní vybavenost a aktivity a infrastruktura pro kulturní a společenské akce	59
Sociální a zdravotní služby	60
Ostatní problematika.....	60
Bezpečnost.....	60
Podnikání, výroba, zaměstnanost.....	61
Vzdělávání, školství	61
Turistický ruch.....	62
Vyhodnocení rozvojového potenciálu území	63
3. Analýza rozvojových potřeb a potenciálu	64
SWOT analýza celková.....	70
Analýza SWOT	71
Silné stránky.....	71
Slabé stránky.....	72
Příležitosti.....	73
Hrozby	75
4. Zmapování strategií, jejichž realizace se odehrává na území.....	77
5.-6. Stanovení cílů, jejich prioritizace a návrh konkrétních opatření	79
MISE – poslání	79
Priority pro území MAS Pošumaví.....	79
Dlouhodobá vize – hlavní cíl (globální cíl)	79
1. Strategický cíl:	80
1. specifický cíl: Zvýšit a zkvalitnit dostupnost veřejných služeb, ...	81
2. specifický cíl: Zvýšit a zkvalitnit dopravní dostupnost venkovských sídel, budovat kvalitní a vyspělou technickou infrastrukturu	82
3. specifický cíl: Zlepšit kvalitu života v obcích, posílit sounáležitost obyvatel s místním prostředím a dědictvím venkova	82
2. Strategický cíl:	83
Pro zlepšení podnikatelského prostředí podpořit rozvoj místní ekonomiky diverzifikací zemědělské a nezemědělské činnosti.	83
1. specifický cíl: Podpora rozvoje drobného podnikání a diverzifikace hospodářských činností zemědělců	84
2. specifický cíl: Podporovat tvorbu nových pracovních příležitostí.....	85
3. specifický cíl: Zvýšit úlohu cestovního ruchu pro posílení místní ekonomiky .	86

4. specifický cíl: Vytvořit podmínky pro lepší propagaci regionu, marketing a spolupráci v oblasti cestovního ruchu a informační činnosti.....	87
3. Strategický cíl:	87
Vzděláváním a lepším přístupem k moderním informačním a komunikačním technologiím zvyšovat povědomí ochrany životního prostředí, kulturního dědictví.	87
1. specifický cíl: Využít vzdělávací kapacity území MAS pro rekvalifikace a diverzifikace dovedností pro vytváření pracovních příležitostí	88
2. specifický cíl: Zvýšit dostupnost celoživotního vzdělávání a environmentální výchovy a osvěty	88
4. Strategický cíl:	89
Ochranou životního prostředí zvyšovat přitažlivost území MAS pro obyvatele a rozvoj cestovního ruchu	89
1. specifický cíl: Ochranou přírodního bohatství zvyšovat přitažlivost jak pro obyvatele a návštěvníky regionu	90
2. specifický cíl: Budování komplexní ochrany před povodněmi	90

1. Konkrétní vymezení území a jeho popis, základní charakteristika

Identifikace právnické osoby

Místní akční skupina Pošumaví, z.s.p.o.
Náměstí E. Beneše 38, 340 12 Švihov
IČO: 71214313 DIČ: CZ71214313

Právní forma místní akční skupiny je zájmové sdružení právnických osob. Místní akční skupina má zakotveno ve stanovách, že jejími partnery pro naplňování strategií LEADER mohou být i fyzické osoby. Jsou tak zabezpečeny rovné příležitosti pro všechny aktéry v území při realizaci vizí popsanych v rozvojové strategii. Popis organizační struktury Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. jejích orgánů a výkonných složek je uveden v tematické příloze č. 1 tohoto dokumentu.

Vymezení území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o

Místní akční skupina Pošumaví vznikla jako zájmové sdružení právnických osob na jaře roku 2004 na základě iniciativy obcí, podnikatelských subjektů a nestátních neziskových organizací z klatovského, a domažlického a okresu Plzeň – jih pro potřeby právě vyhlášeného programu LEADER ČR a následně LEADER+. Svou činností navazuje na aktivity občanského sdružení převážně měst a obcí, které působilo s podobným programem pod názvem Šance pro jihozápad na území okresů Domažlice, Klatovy, Plzeň – jih a Tachov od roku 1999.

MAS Pošumaví má rozlohu 1 474 km² a počet obyvatel žijících na tomto území k 31. 12. 2013 je 84 305. Tato oblast patří k nejhřidčeji zalidněným oblastem České republiky, protože průměrná hustota osídlení je 57 obyvatel/km². Je zde 66 obcí, které mají méně než 500 obyvatel.

Na území MAS Pošumaví se od jejího založení v roce 2004 do roku 2006 podařilo metodou LEADER podpořit 18 investičních akcí. Celková dotace na tyto akce činila téměř 12 000 000,- Kč.

Hlavní náplní činnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. v období 2007–2013 byla administrace projektů spolufinancovaných z Programu rozvoje venkova – Osy 4 LEADER.

V roce 2007 byl zpracován Strategický plán LEADER na léta 2007–2013, který byl následně schválen ministerstvem zemědělství a Místní akční skupina Pošumaví z.s.p.o. byla vybrána jako jedna z místních akčních skupin pro administraci projektů na území své působnosti.

Od roku 2008 se na tomto území díky MAS Pošumaví podařilo prostřednictvím Programu rozvoje venkova OSY IV. LEADER rozdělit přibližně 55 000 000,- Kč.

Přehled všech projektů podpořených činnostmi Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. prostřednictvím osy IV. PRV LEADER v letech 2008–2013 (s možnou realizací do konce roku 2015) je k dispozici v tabulkách č. 1–11 v příloze 1, Podrobnější popis aktivit z tohoto období je rovněž v tematické příloze č. 3a.

Shrnutí a analýza problémů:

Díky naplňování programu LEADER ČR v letech 2004–2006 a Strategického plánu LEADER v letech 2007–2015 se podařilo prostřednictvím MAS Pošumaví spolufinancovat projekty v hodnotě více než 70 milionů korun. Přesná částka bude známa po ukončení a vyúčtování projektů, které doposud probíhají, v průběhu roku 2015.

Vedení a management Místní akční skupiny Pošumaví má dlouholetou praxi v administraci žádostí o podporu z Programu rozvoje venkova. Přetrvávajícím problémem je někdy nedostatečná disciplína žadatelů při dodržování platných pravidel, která je průběžně zlepšována osvětovou činností všech zainteresovaných osob působících v místní akční skupině.

Popis území

Vymezení území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví vzniklo přirozeným způsobem zdola nahoru v regionu, který vykazuje shodné charakteristiky a obecně řeší podobné problémy venkovských oblastí. Území je jednotné zejména svým charakterem sociálně ekonomickým. Jde o část Plzeňského kraje, která nenáleží již Šumavě (krajinným rázem, správou NP), není však současně ještě v přímém správním vlivu Plzně. Byla proto zřejmá vůle obcí a dalších subjektů, regionálních aktérů k vytvoření většího celku, který je bude sdružovat a zastupovat.

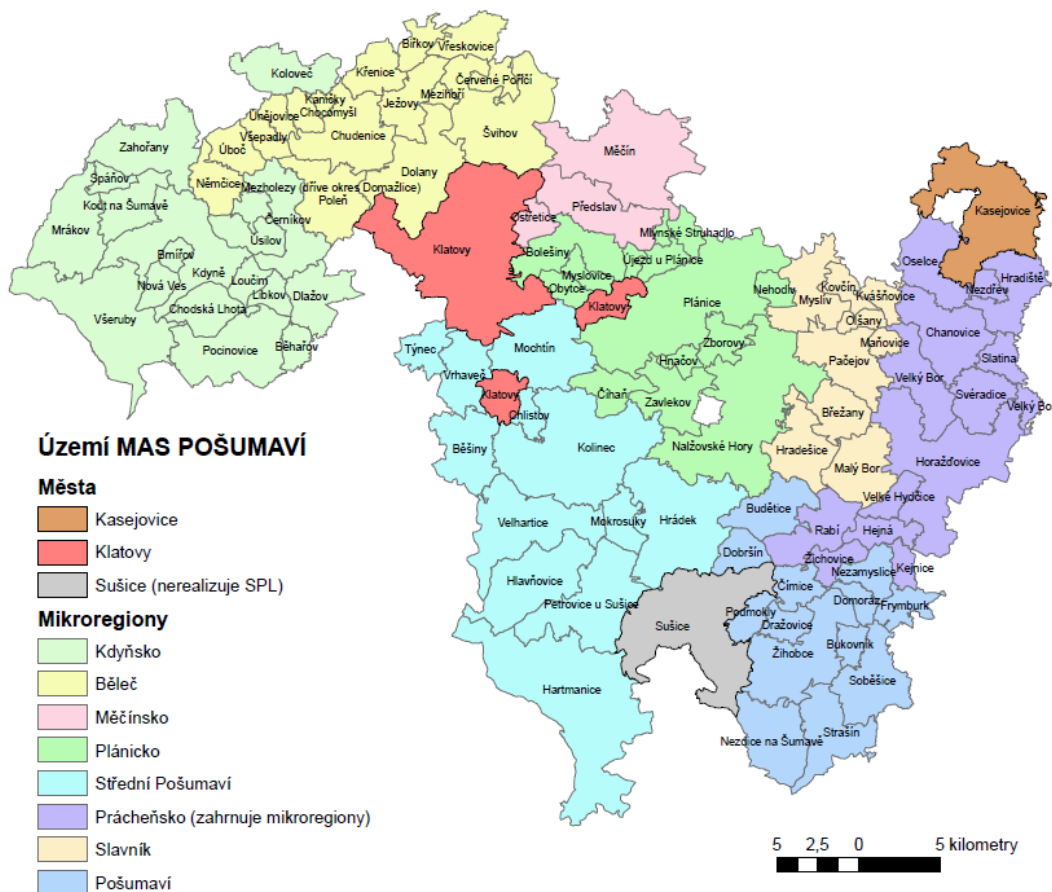
S ohledem na území, kde se členské mikroregiony a samostatná členská města rozkládají (ve vnitrozemském pásu podél Šumavy), se přímo nabízelo pojmenovat nově vzniklé sdružení Místní akční skupinou Pošumaví. To se ukázalo jako šťastné, neboť název tohoto území je pro většinu obyvatel České republiky známý a snadno přiřaditelný.

Vzhledem k rozsáhlosti území a množství dat, které bylo nutno zpracovat, byly dílčí tabulky přesunuty do samostatné přílohy a v hlavním textu jsou ponechány pouze souhrnné přehledy za celou místní akční skupinu.

Detailní vymezení území včetně místních částí jednotlivých obcí a další podrobnosti o charakteristice regionu jsou k dispozici v tematické příloze č. 7.

Členové a partneři v místním partnerství

Zdroj: Plzeňský kraj

Poznámka: V průběhu zpracování dokumentu vystoupil z MAS Pošumaví městyš Koloveč.

MAS Pošumaví má 45 členů, tvoří je:

Mikroregiony a samosprávy

- Běleč, z.s.p.o.
- Sdružení obcí Kdyňska, z.s.p.o.
- Svazek obcí Měčínsko
- Plánicko, z.s.p.o.

- Střední Pošumaví, z.s.p.o.
- Prácheňsko, z.s.p.o.
- Město Kasejovice
- Město Klatovy
- Město Sušice

Členské mikroregiony sdružují více než 98 měst a obcí. S jejich místními částmi se jedná o více než 400 sídel, která jsou uvedena v příloze č. 2 tohoto dokumentu. Samotný princip partnerství bez ohledu na národní i evropské směrnice vyžaduje, aby v daném území úzce spolupracovala místní samospráva s podnikateli a občanskými iniciativami. Pouze spolupráce na široké platformě umožňuje nejen reálné a pro region potřebné výstupy, ale i skutečně účelné využití získaných finančních prostředků. V regionu tvořeném výše uvedenými mikroregiony a městy se do činnosti MAS Pošumaví zapojily následující podnikatelské subjekty a NNO:

- AgAkcent s.r.o.
- Agromachine s.r.o.
- Alfastav spol. s r.o.
- ASAVET, a. s.
- Atrium, s.r.o.
- Auto Kalný s.r.o.
- CompAct Bohemia s.r.o.
- Český zahrádkářský svaz, základní organizace Klatovy I – střed.
- EPIN, s. r. o.
- Farma Loužná s.r.o.
- Haas Fertigbau Chanovice s.r.o.
- Klatovské folklorní sdružení Šumava o.s.
- Klub přátel Klatovska, o.s.
- Klatovské katakomby o.s.
- Komunitní škola Kdyňsko, o.s.
- Komunitní škola Švihov, o.s.
- Lamberská stezka o.s.
- MASO WEST s.r.o.

- Měcholupská zemědělská, a.s.
- Modelklub č. 186, Bolešiny
- O.T.I.S.K. občanské sdružení
- PANORÁMA, občanské sdružení pro venkov na pomezí jižních a západních Čech.
- Pionýr, z.s. - Pionýrská skupina Tuláci, Klatovy.
- Pošumavské sportovní sdružení okresu Klatovy o.s.
- Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, o.s. Okresní organizace SPMP ČR Klatovy,
- Spolek pro rozvoj zemědělského podnikání – jihozápad o.s.
- Střední škola zemědělská a potravinářská Klatovy
- SECURITY INVESTMENT, s. r. o.
- Tělovýchovná jednota Haas Chanovice
- Tělovýchovná jednota Sokol Mochtín.
- Úhlava, o. p. s.
- Veterinární centrum s.r.o.
- Vlastivědná společnost Regio v Klatovech
- Výrobně obchodní družstvo Velký Bor
- Zemědělské obchodní družstvo Hlavňovice
- Zempo AG s.r.o.

Místní akční skupina Pošumaví z.s.p.o. má rovněž 5 partnerů, fyzických osob, které podle stanov mají stejná práva pro realizaci místního partnerství metodou LEADER jako členové. Jsou to:

- Milan Doležal, Újezdec, OSVČ
- Ing. Vladislav Hlinka, Červené Poříčí, OSVČ
- Ing. Zdeněk Hynčík, Nová Ves, OSVČ
- Eva Mašková, Sušice, OSVČ
- Mgr. Kamil Pikhart, Klatovy - Luby, OSVČ

Podrobný popis aktivit jednotlivých členů je v tematické příloze č. 2 tohoto dokumentu.

Shrnutí a analýza problémů:

Místní akční skupina Pošumaví má rovnoměrně zastoupeny všechny tři nezbytné sektory, a to veřejnou správu, podnikatelskou sféru a neziskový sektor. Místní samosprávy jsou zastoupeny vzhledem k rozsáhlosti území mikroregiony nebo dobrovolnými svazky obcí, výjimku tvoří pouze přímé členství měst Klatovy, Sušice a Kasejovice. Pro aktivity týkající se naplňování této strategie v rámci místního partnerství má MAS Pošumaví uzavřeny partnerské smlouvy nejen se svými členy, ale i s dalšími partnery, fyzickými osobami, aby byla zachována možnost podílet se na jejím naplňování i s těmito osobami. Z hlediska složení členské a partnerské základny Místní akční skupiny Pošumaví není rozpor s tuzemskými ani s evropskými směrnici a metodikami.

Popis současného stavu území a jeho základní charakteristika

Obyvatelstvo

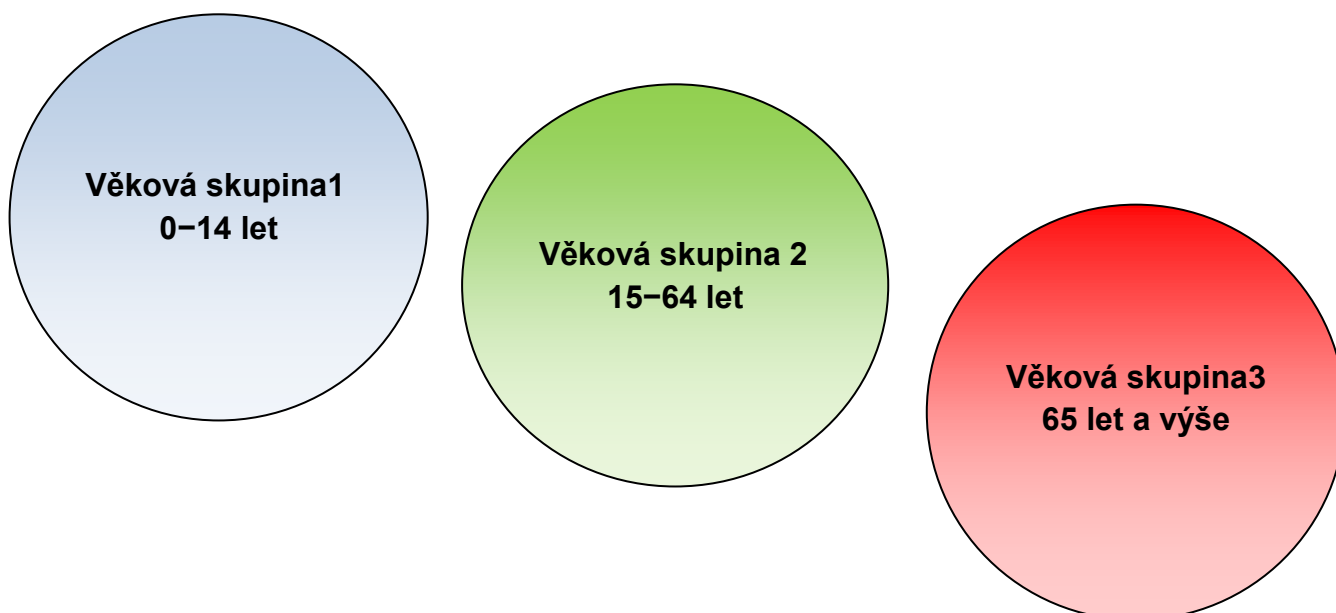
Sídelní struktura území, na kterém působí Místní akční skupina Pošumaví je charakteristická velkým podílem menších obcí (tj. obcí do 200 obyvatel a obcí s 200–499 obyvateli). V celém území tedy převládá venkovské obyvatelstvo nad městským. Více než 2 000 obyvatel mají pouze tři města se statutem ORP – Klatovy, Horažďovice a Sušice, která jsou přirozenými centry celého území a pro obyvatele okolních obcí zajišťují základní standard občanské vybavenosti. Dalším přirozeným centrem je v západní části území město Kdyně, které jako jediné vedle tří výše zmiňovaných měst má více než 5000 obyvatel. Ostatní města ve sledovaném regionu nepřesahují počtem obyvatel 2000. Nad 1000 obyvatel mají pouze města Švihov, Kasejovice, Měčín, Plánice, Nalžovské Hory, Hartmanice, dále městys Kolinec a obce Hrádek a Mrákov. Problémem sídelní struktury větší části řešeného území není samotná velikostní skladba obcí, ale především rozdrobenost osídlení, což se spolu s problematou dopravní dostupností negativně podepisuje na rozvojových možnostech zájmového prostoru.

Obyvatelstvo části sledovaného území, tak jako i celého prostoru při západní hranici Čech, prošlo v uplynulých šedesáti letech značně netypickým až pohnutým vývojem.

Po mnichovských dohodách z roku 1938 odešla ze zabraných sudetských území většina českého obyvatelstva. Po skončení války došlo z těchto území k opětovnému odsunu německého obyvatelstva a následnému doosídlování pohraničí.

Podle Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 převládá na území MAS Pošumaví obyvatelstvo české národnosti, bez vyznání. Věřící se většinou hlásí k církvi římskokatolické.

Z hlediska rozvoje sledovaného území (a celkově z hlediska fungování celé společnosti) je důležitá především věková struktura obyvatelstva. Tu lze v daném území rozdělit do tří základních skupin:

Do budoucna lze i nadále očekávat nárůst počtu seniorů (ekonomicky neaktivní složky), a to v důsledku přesunu početně silných poválečných ročníků do důchodového věku. Velmi silnou věkovou skupinu představují i dnešní obyvatelé ve věku okolo 35 let, což souvisí hlavně s porodním boomem na konci sedmdesátých let. Tabulky a grafy, jak zde v textu za celou Místní akční skupinu Pošumaví, tak detailní podle jednotlivých mikroregionů a členských měst (viz příloha Věkové složení 2008–2013 jednotlivých složek MAS Pošumaví, tabulky č. 23–33, graf č. 1–10) ukazují, že v rámci územní působnosti Místní akční skupiny Pošumaví dochází k dramatickému poklesu osob v produktivním věku. Vzhledem k tomu, že celkové počty obyvatel se nemění, ukazuje tato skutečnost jednak na stárnutí populace a také na odchod mladších ročníků ze sledovaného území. Tito obyvatelé jsou leckde nahrazováni seniory, kteří si právě relativně čisté a klidné prostředí Pošumaví zvolili jako místo, kde chtějí prožít svůj důchodový věk.

Stárnutí je způsobeno několika faktory: postupným poklesem porodnosti, změnou chování populace v produktivním věku během 90. let i let následujících (např.

prodlužováním doby studia u mladých generací, odkládáním založení rodiny do pozdějšího věku apod.) či zlepšením úrovně zdravotnictví, a tím i snížení úmrtnosti starších osob.

Počet obyvatel na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví klesl v rozmezí let 2008–2013 podle údajů ČSÚ, jak vyplývá z následující tabulky, o 892 lidí. Podle stejného zdroje jsou zhotoveny tabulky vývoje počtu obyvatel podle jednotlivých mikroregionů a členských měst v příloze této strategie, viz tabulky Počet obyvatel 2008–2013 jednotlivých složek MAS Pošumaví č. 12–22.

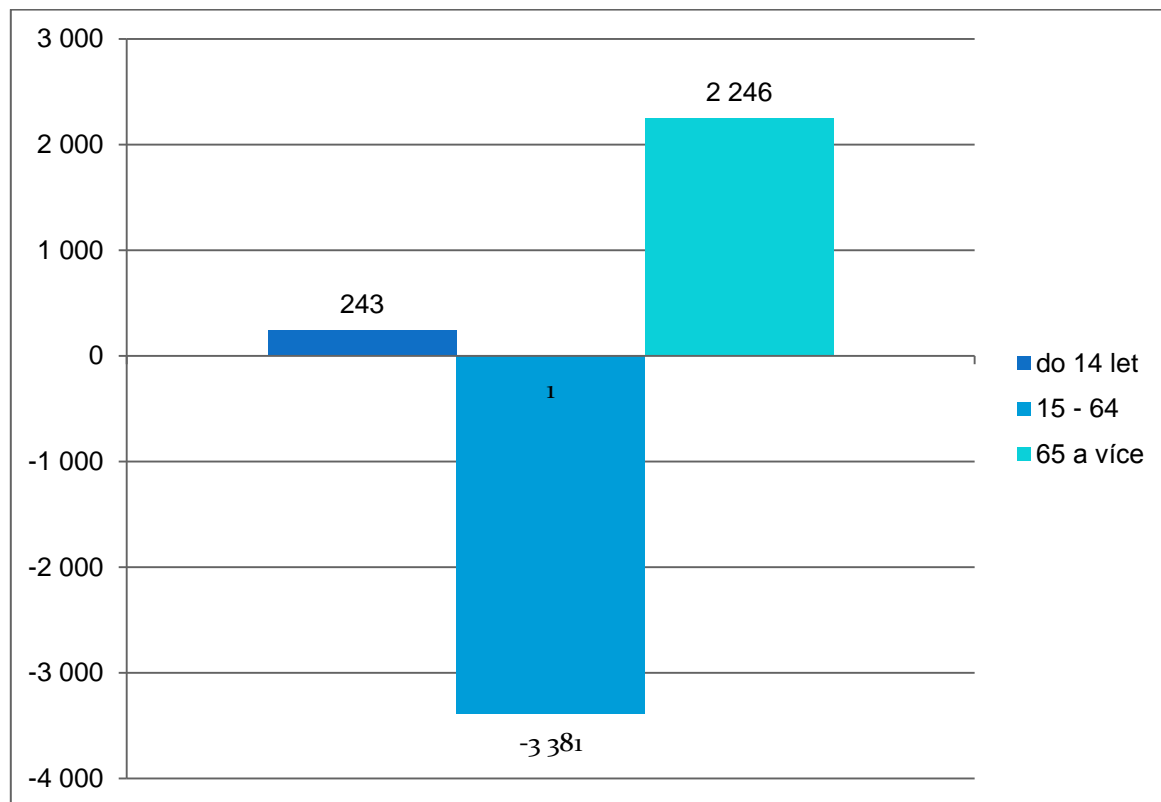
Počet obyvatel 2008–2013 MAS Pošumaví celkem

MAS Pošumaví	2008 celkem	2008 z toho žen	2009 celkem	2009 z toho žen	2010 celkem	2010 z toho žen	2011 celkem	2011 z toho žen	2012 celkem	2012 z toho žen	2013 celkem	2013 z toho žen
Celkem MAS Pošumaví	85 197	43 398	85 278	43 409	85 206	43 359	84 702	43 118	84 538	43 025	84 305	42 846

Věkové složení 2008–2013 Místní akční skupina Pošumaví celkem

	2008 obyvatel é ve věku 0–14 let celkem	2013 obyvatel é ve věku 0–14 let celkem	2008 obyvatel é ve věku 15–64 let celkem	2013 obyvatel é ve věku 15–64 let celkem	2008 obyvatel é ve věku 65 a více let celkem	2013 obyvatel é ve věku 65 a více let celkem	obyvatel é ve věku 0–14 let celkem 2013 a 2008	obyvatel é ve věku 15–64 let celkem 2013 a 2008	obyvatel é ve věku 65 a více let celkem 2013 a 2008
Celkem MAS Pošumaví	11 970	12 213	59 446	56 065	13 781	16 027	243	-3 381	2 246

Změny věkového složení obyvatel v jednotlivých kategoriích na území Místní akční skupiny Pošumaví v letech 2008–2013

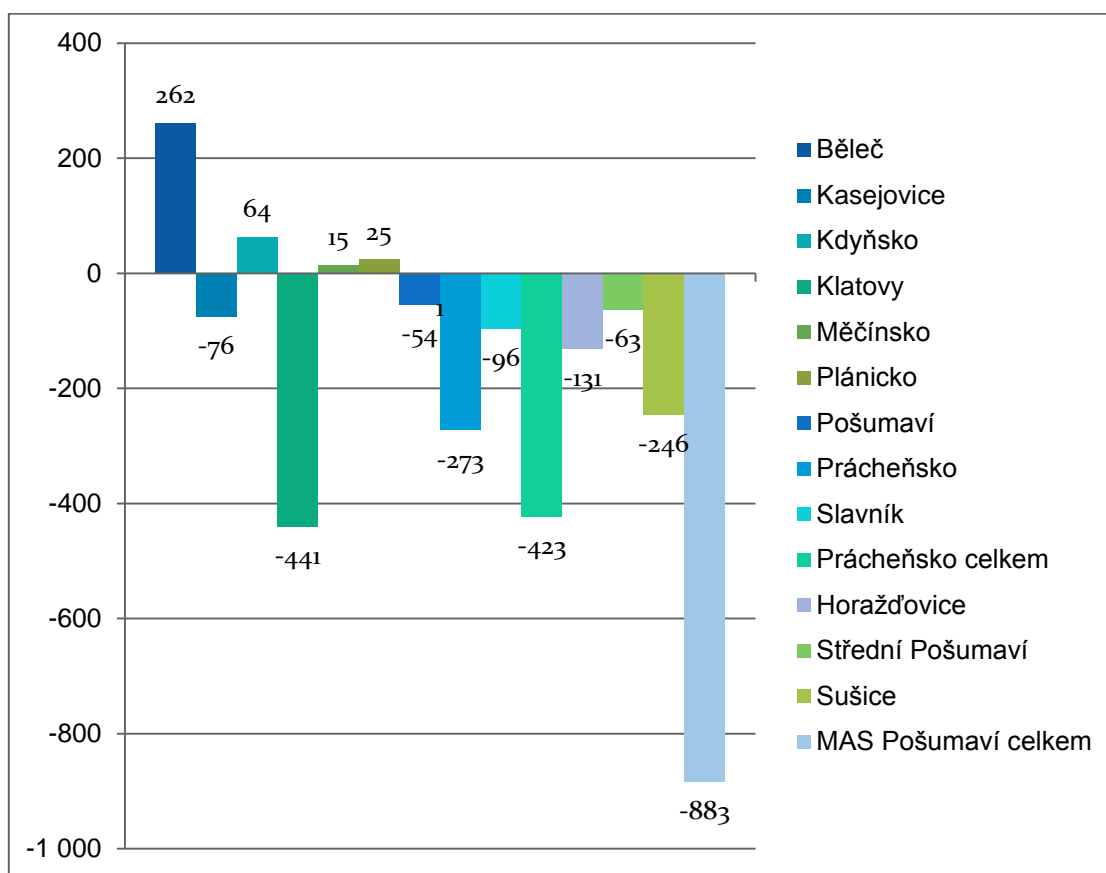
Přírůstky a úbytky obyvatel – porovnání roku 2008 a 2013

Mikroregion / město	počet obyvatel 2008	počet obyvatel 2013	rozdíl + - 2008 až 2013
Běleč	5 046	5 308	262
Kasejovice	1 347	1 271	-76
Kdyňsko	12 471	12 535	64
Klatovy	22 817	22 376	-441
Měčínsko	1 932	1 947	15
Plánicko	3 817	3 842	25
Pošumaví	3 094	3 040	-54
Prácheňsko	9 881	9 608	-273
Slavník	4 069	3 973	-96
Prácheňsko (3 mikroregiony) celkem	17 044	16 621	-423

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020 na územní působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o.

Místní akční skupina Pošumaví z.s.p.o.

Střední Pošumaví	9 200	9 137	-63
Sušice	11 523	11 277	-246
MAS Pošumaví celkem	85 197	84 314	-883

Doprava

Silniční doprava

Poloha řešeného území je dlouhodobě utvářena především trasováním základních komunikačních směrů. Klíčové mezinárodní trasy se regionu v současnosti víceméně vyhýbají.

Nedostatečné je napojení celého zájmového území MAS Pošumaví na dálnice a rychlostních komunikace, které se v území nevyskytují. K nejbližší dálnici D5 u Plzně vede pouze zmiňovaná mezinárodní silnice I/27, na které doposud nebyly vybudovány obchvaty obcí. Další rychlostní komunikace R4 je budována na trase Písek – Dobříš – Praha a z ní rovněž nejsou vedeny do Pošumaví žádné kapacitní přívaděče.

Zbytkem území MAS procházejí jen nepříliš frekventované silnice II. a III. třídy a místní komunikace, které zajišťují základní dopravní dostupnost všech obcí. Tato hustá síť pozemních komunikací, která by měla podporovat integraci venkovského prostoru se spádovými centry, je však dlouhodobě negována špatným technickým stavem komunikací II. a III. třídy a místních komunikací. Životně důležitým spojením pro firmy na Chanovicku a též pro dřevozpracující podnik HAAS Fertigbau je nové propojení Chanovic ve směru na Oselce a dále na silnici I/20 procházející severním okrajem území MAS (Kasejovicko).

Železniční doprava

Ve stejných základních směrech jako u silniční sítě existuje i železniční spojení. Železniční doprava na těchto tratích nehraje větší význam. Z hlediska přepravy osob je nejvíce využívaná trať Plzeň – Klatovy a České Budějovice – Horažďovice – Plzeň, které jsou elektrifikované. Napříč územím MASu prochází regionální železniční trať Horažďovice – Sušice – Klatovy – Kdyně – Domažlice, která by se v budoucnu měla stát jednou z hlavních os integrovaného dopravního systému v oblasti Pošumaví. V severovýchodní části území prochází železniční trať Strakonice – Kasejovice – Nepomuk. Železniční doprava slouží především k dennímu pohybu za prací, v letních měsících je také využívána turisty (včetně cykloturistů a vodáků), kteří se pohybují v prostoru jihozápadních Čech. V zimních měsících je využívána především občany větších měst v regionu působnosti Místní akční skupiny Pošumaví a Plzně k víkendovému cestování s lyžemi na Šumavu. Podobný problém jako u silniční dopravy nastává i u železniční dopravy, protože kapacitní železniční koridor je plánován mimo území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví, a to na trati Plzeň – Domažlice.

Cyklistická doprava

I když Místní akční skupina Pošumaví z.s.p.o. působí v regionu se značně členitým terénem, i zde se najdou oblasti, kde lidé využívají kolo za svými denními cestami do zaměstnání a žáci do škol. Cyklistická doprava by měla být řešena hlavně v největším městě, tedy v Klatovech. V regionu je také několik dalších menších měst, kde má cyklistická doprava díky geografické dispozici tradici a je průběžně řešena. Jde například o Horažďovice, Sušici, Kdyni, Dolany, Švihov nebo Kasejovice.

Součinností dopravních prostředků kolo/vlak lze zejména v příměstských oblastech velmi dobře konkurovat automobilové dopravě. Kromě kvalitně fungující vlakové dopravy je také důležité vybavení stanic cyklostojany a cyklogarážemi v duchu systému Bike & Ride.

Jak ale ukázal namátkový průzkum, vybavení železničních stanic a zastávek na území působnosti MAS Pošumaví v duchu systému Bike & Ride, je dosud velmi slabé. Je to způsobeno především dlouhodobě problematickými majetkovými vztahy (část nádraží patří SŽDC s.o., část ČD jako dopravci) a malou osvětou v této oblasti. Na většině velkých vlakových nádraží dosud chybí i základní cyklostojany (anebo jsou velmi špatné kvality), automatické cyklogaráže známé z německých měst k nám také dosud nedorazily.

Podrobnější popis problematiky týkající se dopravy je k dispozici v tematických přílohách č. 4a – 4c.

Ochrana proti povodním

V posledních desetiletích se nejen na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví, ale i na území Plzeňského kraje zásadním způsobem změnil způsob využití území v obcích. V řadě míst došlo k výstavbě obytných souborů i průmyslových podniků v oblastech mylně považovaných za bezpečné před povodněmi. V souvislosti se zástavbou v záplavovém území, s regulací řek, výstavbou nádrží, ochranných hrází, zpevňováním ploch a výstavbou velkého množství prostorově výrazných objektů se zásadním způsobem změnilo odtokové poměry v urbanizovaném území a rozsah škod na lokalitách.

Povodeň je však v zásadě přirozeným jevem, který nelze zcela odstranit, lze jej pouze regulovat tak, aby škody byly co nejmenší.

Na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. byla provedena následující protipovodňová opatření. Suché poldry byly vybudovány v obci Bolešiny (na Bolešinském potoce – 3 suché poldry a dále zkapacitnění průtoku vody obcí uložení sklolaminátového potrubí o délce 350 m a o profilu 1200 mm – 1400 mm)

a Zahořany (na Zahořanském potoce – 3 suché poldry), protipovodňové hráze byly postaveny ve Švihově a v Dolanech.

Vybavenost a služby

Bydlení

Domovní fond je v regionu proměnlivý. Zatímco ve městech došlo díky výstavbě v uplynulých desetiletích k částečné výměně bytového a domovního fondu, v nejmenších venkovských obcích tvoří domovní fond především starší venkovské chalupy nebo starší rodinné domy. Nová výstavba je v nejmenších vesnicích a osadách s výjimkou okolí Klatov sporadická.

Pouze v dopravně dobře dostupných lokalitách/obcích a jejich místních částech v okolí měst (Klatov, daleko méně již Horažďovic, Sušice a Kdyně) dochází vlivem pokračující suburbanizace k postupné revitalizaci venkovských objektů. V ostatních případech se jedná většinou pouze o využití volných objektů pro víkendovou rekreaci lidmi z měst.

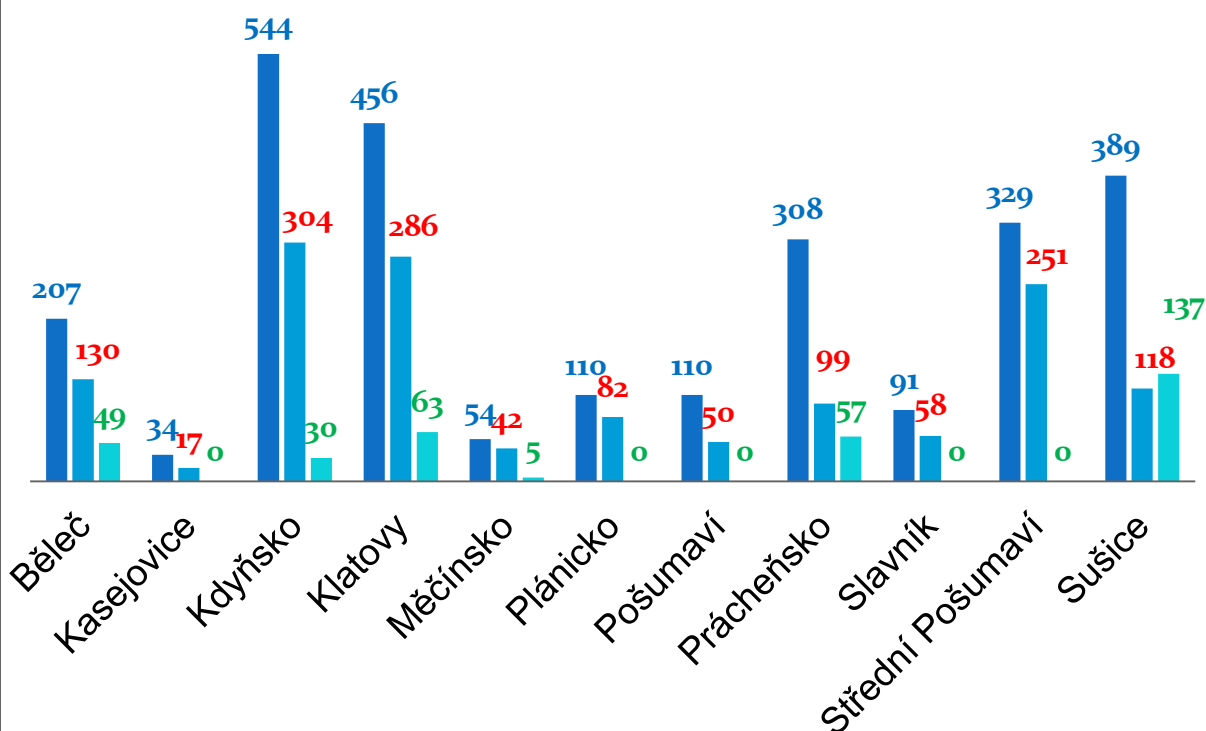
Výjimečnou pozici zaujímá Kdyně z hlediska bytové výstavby. Zde došlo v důsledku masivní bytové výstavby k částečnému zvýšení počtu obyvatel. Rozsáhlejší plochy pro novou výstavbu RD jsou připravovány téměř v každé obci nad 500 obyvatel. Přehled dokončených bytů je uveden v následující tabulce a grafech. Detailní přehled výstavby bytů v uvedeném období na území Místní akční skupiny Pošumaví je uveden v příloze této strategie v části Přehled počtu dokončených bytů jednotlivých složek MAS Pošumaví tabulky č. 34–45, grafy č. 11–31.

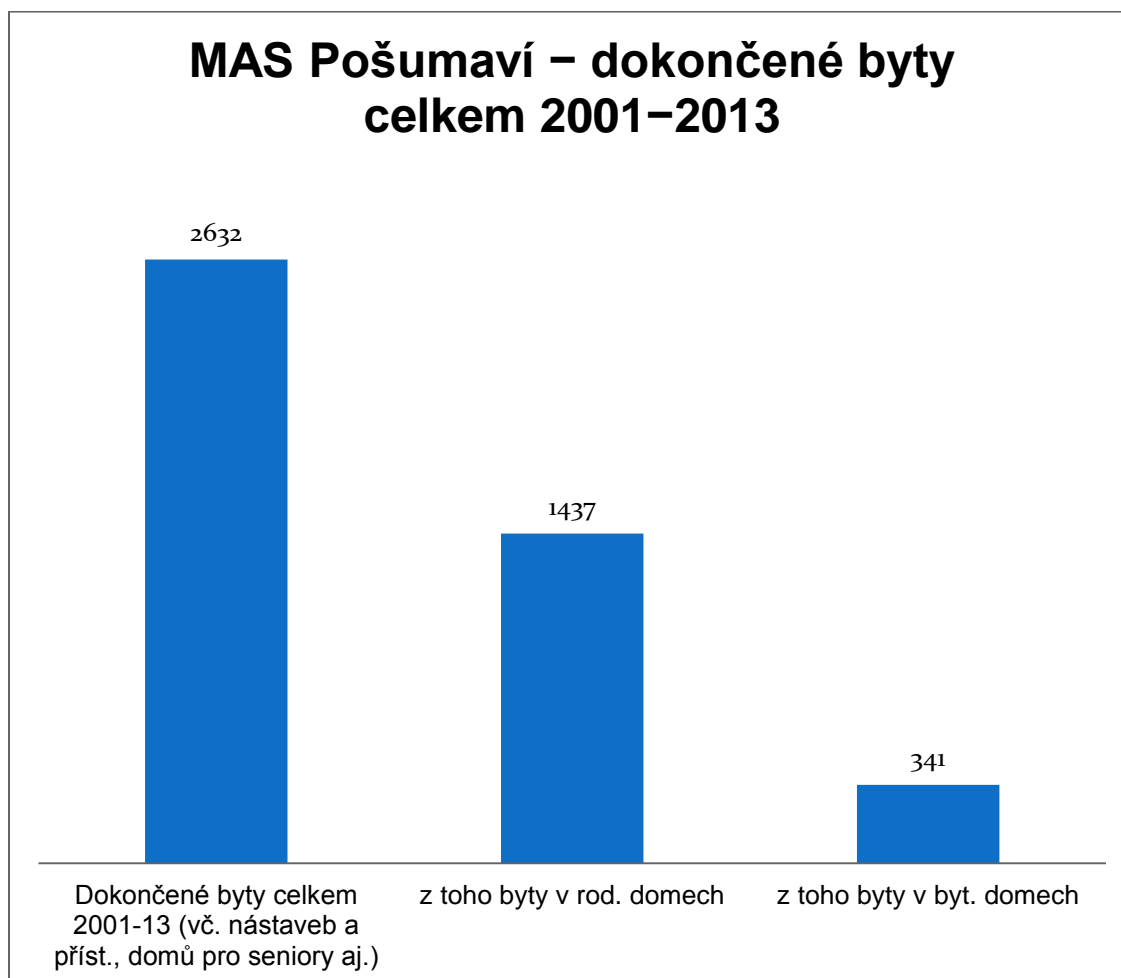
MAS Pošumaví z.s.p.o. – dokončené byty celkem 2001–2013

Mikroregion	Dokončené byty celkem 2001-13 (vč. nástaveb a příst., domů pro seniory aj.)	z toho byty v rod. domech	z toho byty v byt. domech
Běleč	208	131	49
Kasejovice	34	17	0
Kdyňsko	540	301	30
Klatovy	456	286	63
Měčínsko	54	42	5
Plánicko	110	82	9
Pošumaví	78	40	0
Prácheňsko	340	109	57
Slavník	91	58	0
Celkem Prácheňsko	492	191	57
Střední Pošumaví	329	251	0
Sušice	389	118	137

MAS Pošumaví – dokončené byty celkem 2001–2013

- Dokončené byty celkem 2001-12 (vč. nástaveb a příst., domů pro seniory aj.)
- z toho byty v rod. domech
- z toho byty v byt. domech

Zdravotnictví

Zdravotnictví na území MASu zabezpečují lůžková zařízení Nemocnice s poliklinikou Klatovy, Nemocnice v Sušici a Nemocnice následné péče (Léčebna dlouhodobě nemocných) Horažďovice. Z oblasti Kdyňska dojíždí část pacientů mimo území MAS, do nemocnice v Domažlicích. Lékařské služby první pomoci pro dospělé, děti a stomatologii poskytují Záchraná zdravotnická služba Klatovy – pro děti a dospělé, ZZS Klatovy – LDN Horažďovice – všeobecná, Stomatologická pohotovost na Klatovsku – nestátní zdravotnické zařízení, Stomatologická pohotovost na Horažďovicu – nestátní zdravotnické zařízení.

V Klatovech sídlí též pobočka Zdravotního ústavu se sídlem v Plzni a územní pracoviště Krajské hygienické stanice Plzeňského kraje. Zlepšení služeb pro pacienty přinesla v minulém období nově otevřená nemocnice v Klatovech, zřizovaná Plzeňským krajem.

V Klatovech, Sušici a v Horažďovicích jsou lůžková zdravotnická zařízení a zároveň zde ordinují praktičtí lékaři i specialisté. Ve větších obcích zájmového území jsou zdravotní střediska s ordinacemi praktických lékařů pro dospělé, pro děti a dorost,

gynekologické a stomatologické ordinace. V Klatovech byl v roce 2012 otevřen nový monoblok, do kterého se nastěhovala jednotlivá oddělení ze starých budov. Klatovská nemocnice je dnes jediné mimoplzeňské zařízení v kraji, které nabízí specializované obory jako ortopedie, neurologie, plicní, oční, nukleární medicína či dialýza. Celkem má 25 zdravotnických pracovišť.

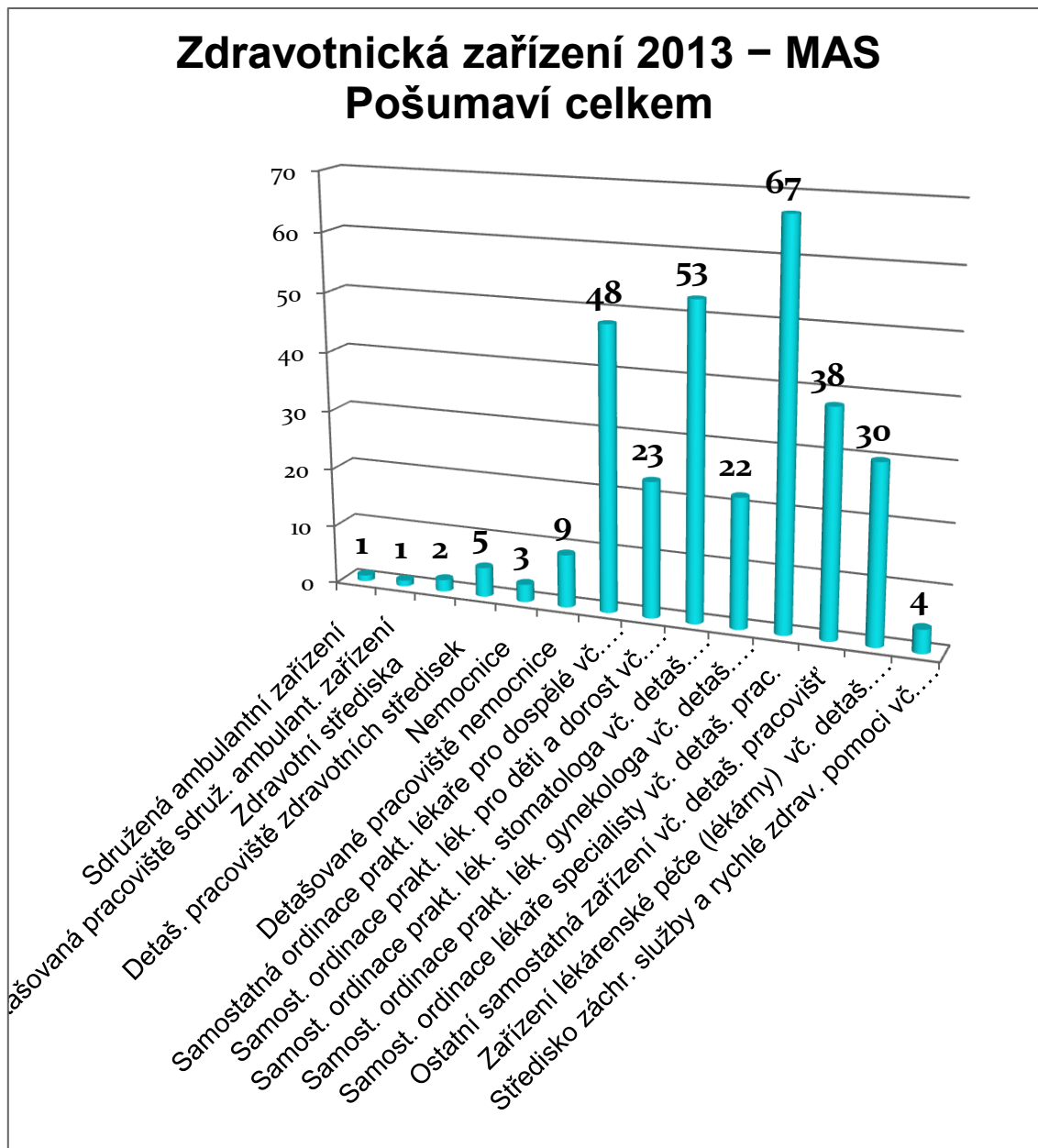
Určitým problémem se jeví blízkost Spolkové republiky Německo, kam odchází část lékařů i středního personálu kvůli lepším materiálním podmínkám.

Zdravotnická zařízení 2013 MAS Pošumaví celkem

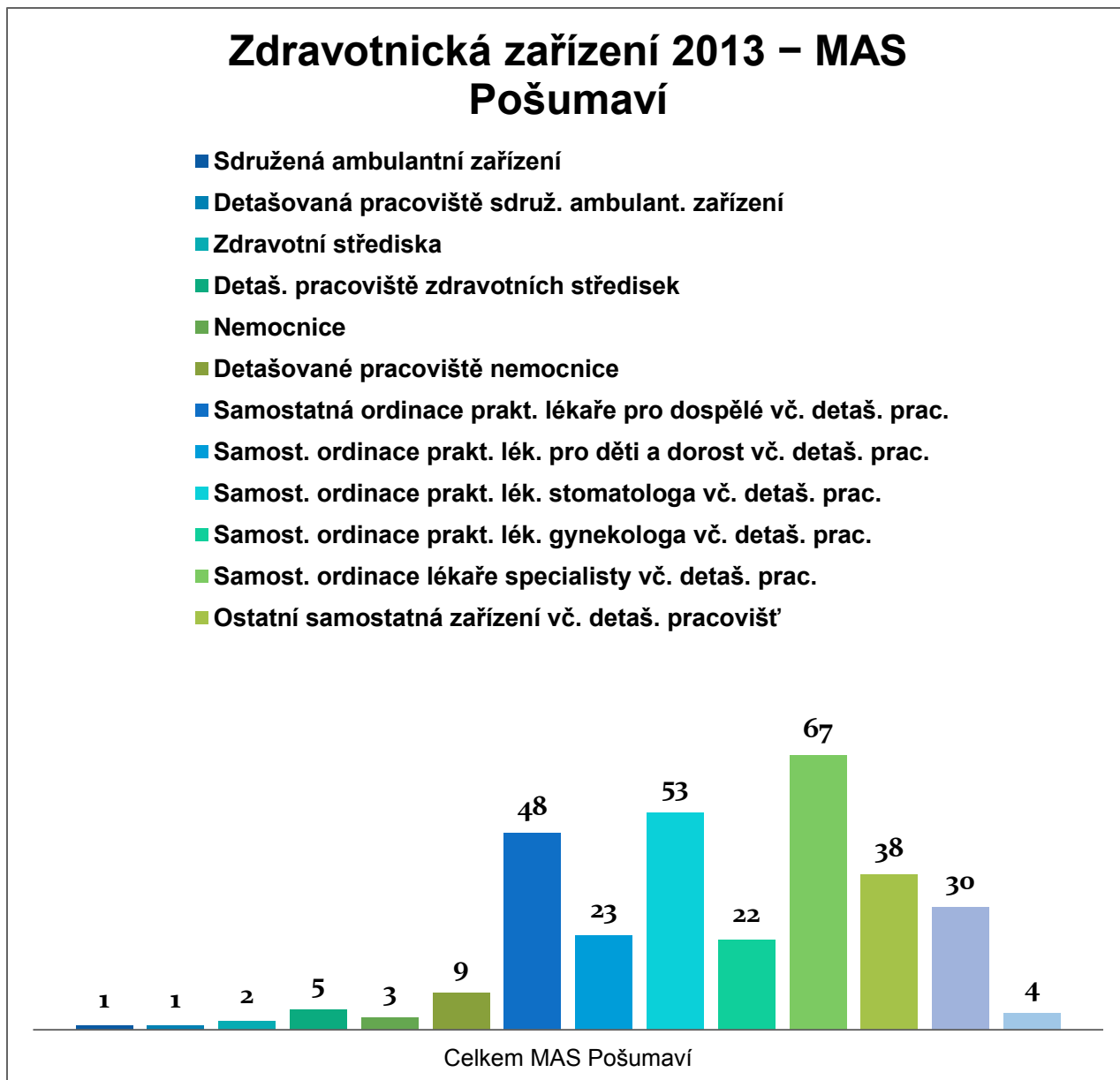
Druh zařízení	Počet
Sdružená ambulantní zařízení	1
Detašovaná pracoviště sdruž. ambulant. zařízení	1
Zdravotní střediska	2
Detaš. pracoviště zdravotních středisek	5
Nemocnice	3
Detašované pracoviště nemocnice	9
Samostatná ordinace prakt. lékaře pro dospělé vč. detaš. prac.	48
Samost. ordinace prakt. lék. pro děti a dorost vč. detaš. prac.	23
Samost. ordinace prakt. lék. stomatologa vč. detaš. prac.	53
Samost. ordinace prakt. lék. gynekologa vč. detaš. prac.	22
Samost. ordinace lékaře specialisty vč. detaš. prac.	67
Ostatní samostatná zařízení vč. detaš. pracovišť	38
Zařízení lékárenské péče (lékárny) vč. detaš. pracovišť	30
Středisko záchr. služby a rychlé zdrav. pomoci vč. detaš. pr.	4

Zdravotnická zařízení 2013 MAS Pošumaví celkem

Zdravotnická zařízení 2013 MAS Pošumaví

Podrobný přehled zdravotnických zařízení po jednotlivých mikroregionech a členských městech je k dispozici v Příloze 6 tabulky č. 47–66 a grafy č. 32–43.

Půdní fond

Půdní fond území, ve kterém působí Místní akční skupina Pošumaví, je převážně tvořen zemědělskou půdou a lesními pozemky. Dohromady tato výměra činí přes 89 % celkové výměry území. Nejhodnotnější zemědělské pozemky se nachází v údolí Úhlavy v okolí Švihova, Dolan, okolí Klatov a Horažďovic a v pásu podél komunikace I/22 východně od Horažďovic (Malý Bor, Hradešice). V těchto oblastech se nachází i největší zemědělské podniky regionu, jež v řadě obcí patří stále k největším zaměstnavatelům.

S výjimkou údolí řeky Úhlavy a okolí Klatov je celé území MAS zařazeno do méně příznivých oblastí (LFA). Největší podíl horských oblastí 1. typu vykazuje území Šumavského podhůří od Běšin po Hartmanice (mikroregion Střední Pošumaví) a oblast Plánického hřebene. Rozdělení do LFA oblastí kopíruje i cena zemědělské půdy. V rámci krajinářského hodnocení vykazují naopak tato „podhorská“ území vysokou estetickou hodnotu a jsou vhodná pro diverzifikaci zemědělských farem v oblasti provozování agroturistiky. Převažuje zde extenzivní systém zemědělské výroby se zaměřením na chov skotu pro tržní produkci masa.

V řešeném území probíhají pozemkové úpravy, ale jejich průběh bude i v dalším programovém období nezbytnou prioritou pro další rozvoj regionu.

Půdní fond na územní působnosti MAS Pošumaví v letech 2008 a 2013

	Celková výměra (ha) 2008	Celková výměra (ha) 2013	Zemědělská půda (ha) 2008	Zemědělská půda (ha) 2013	Orná půda (ha) 2008	Orná půda (ha) 2013	TTP (ha) 2008	TTP (ha) 2013	Lesní pozemky (ha) 2008	Lesní pozemky (ha) 2013	Zahrady (ha) 2008	Zahrady (ha) 2013
Celkem MAS Pošumaví	147 405,89	147 412,97	87 780,13	87 392,89	53 552,31	52 501,72	31 395,03	32 045,28	44 250,13	44 368,15	2 527,79	2 542,65

Podrobný přehled půdního fondu podle jednotlivých obcí a mikroregionů je k dispozici v příloze 7, v tabulkách č. 67 – 77.

Životní prostředí

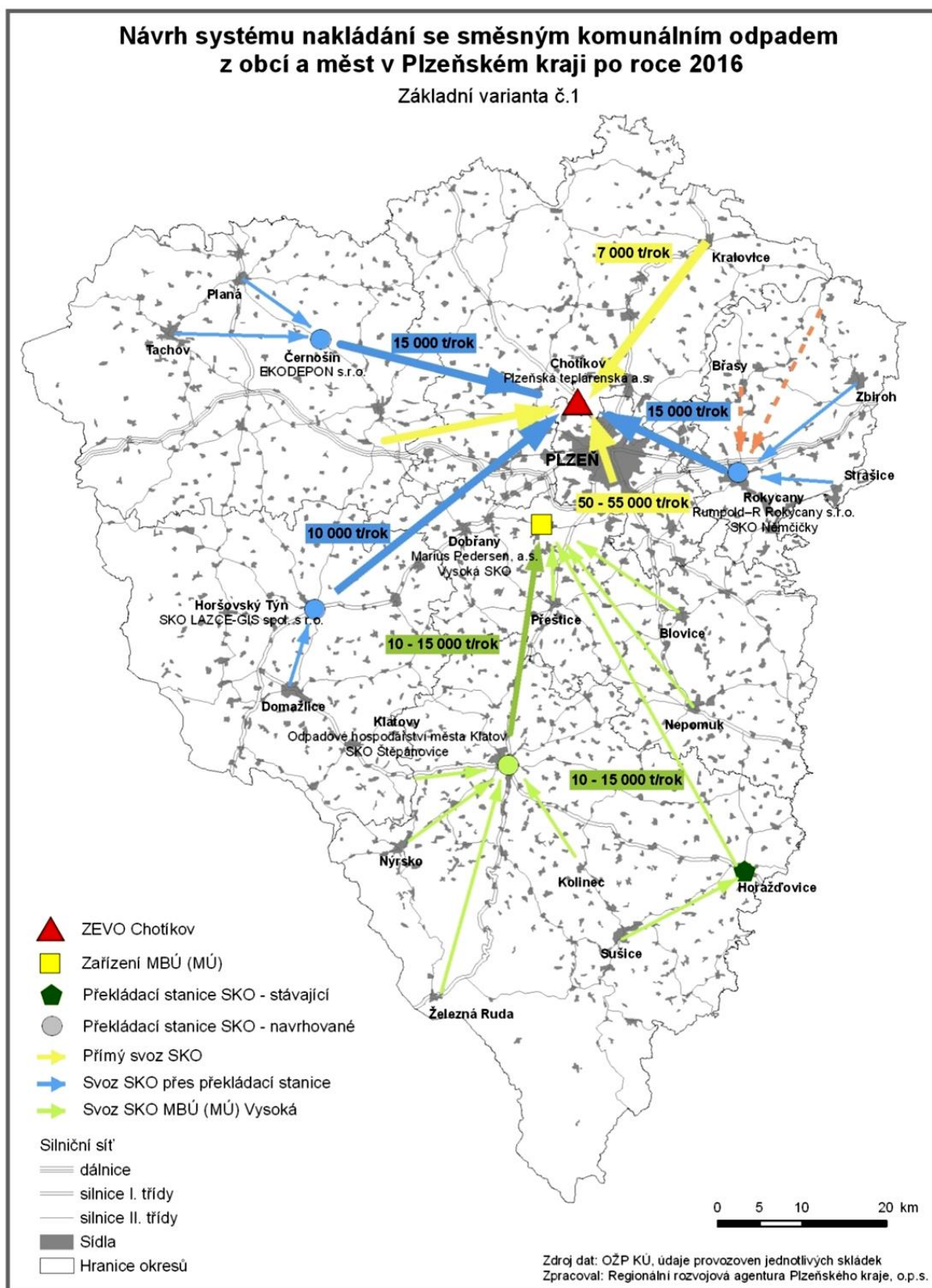
Odpadové hospodářství a nakládání s odpady

Podkladem pro zpracování bilance produkovaných komunálních odpadů v Plzeňském kraji, a tedy i pro území působnosti MAS Pošumaví z.s.p.o., je systém evidence odpadů EVI zpracovávaný původci odpadů formou ročních hlášení (povinnost ze zákona), evidence nakládání s odpady zpracovávaná firmami, které podnikají v oblasti nakládání s odpady včetně provozovatelů zařízení, souhrnná evidence za jednotlivé obce s rozšířenou působností (ORP) Plzeňského kraje a souhrnná evidence odpadů za Plzeňský kraj.

Evidence produkce odpadů a způsobů nakládání s nimi je prováděna každoročně, srovnatelné údaje v řadě lze využít počínaje rokem 2002, kdy vstoupil v platnost nový zákon o odpadech č. 185/2001 Sb. a prováděcí předpisy k tomuto zákonu, na základě kterých je evidence odpadů prováděna.

Celková produkce směsného komunálního odpadu (SKO) za kraj dosahuje cca 145 000 tun/rok. Na území MAS Pošumaví jsou největšími producenty směsného komunálního odpadu město Klatovy, které ale vykazuje 3 000 tun SKO za rok (bez podnikových subjektů), což je asi 130 kg/obyvatel/rok. Reálná hodnota včetně firem ovšem představuje v Klatovech cca 6 000 tun SKO. Dále je to město Horažďovice, které vykazuje produkci cca 1050 tun (185 kg/obyvatel/rok), město Sušice vykazuje cca 2150 tun směsného komunálního odpadu, což na obyvatele činí asi 188 kg/rok. Z měst nad 2000 obyvatel ležících na území MAS Pošumaví z.s.p.o. vykazuje ještě město Kdyně roční produkci kolem 1150 tun, což činí v přepočtu na jednoho obyvatele cca 218 kilogramů za rok.

Mapa1: Návrh systému nakládání s SKO v PK po r. 2016

(Studie proveditelnosti Integrovaného systému nakládání s komunálními odpady v území Plzeňského kraje)

V území je úspěšně zavedeno třídění separovaného odpadu, do budoucích let je možné ho dále zlepšovat ekologickou osvětou i rozšířením počtu a lepším rozmístěním sběrných nádob.

Ochrana ovzduší

Na území Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. je umístěna jedna měřicí stanice kvality ovzduší, a to na budově soudu v Klatovech, provozuje ji Zdravotní ústav. Tato stanice se do budoucna jeví jako nejohroženější ze všech současných měřicích stanic na území Plzeňského kraje. V 30minutových intervalech snímá hodnoty množství NO, NO_x, PM₁₀, NO₂ a O₃, ve 14denních intervalech potom obsahy těžkých kovů – Cr, Ni, Cd, Mn, As a Pb.

Kromě toho probíhá na sledovaném území řada dalších měření provozovaných městskými či obecními úřady.

Ochrana vod

Plány rozvoje vodovodů a kanalizací území krajů České republiky (PRVKÚK) jsou základním prvkem plánování v oboru vodovodů a kanalizací. Obsahují koncepci řešení zásobování pitnou vodou, včetně vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod, uvažovaných pro účely na úpravy na pitnou vodu, a koncepci odkanalizování a čištění odpadních vod v daném územním celku, přičemž navržené koncepce musí být hospodárné. PRVKÚK obsahují identifikační, demografické a bilanční údaje, technická a ekonomická řešení pro 17 166 obcí a místních částí obcí České republiky. PRVKÚK jsou umístěny na internetových stránkách jednotlivých krajských úřadů, kde jsou k dispozici popisy (karty) měst, obcí a případně jejich částí. Dále jsou k dispozici na mapových serverech krajských úřadů grafické části PRVKÚK.

Území Plzeňského kraje a zároveň i území působnosti MAS Pošumaví z.s.p.o. vykazuje přebytky zdrojů pitné vody, a to jak podzemních zdrojů, tak i povrchových. Zdroje mají zpravidla dostatečnou rovnoměrnou vydatnost. Kvalita surové vody v povrchových zdrojích je významně ovlivňována klimatickými podmínkami a lidskou činností. U povrchových zdrojů jsou z hlediska kvality vody ve výhodě především velké vodárenské nádrže, které dlouhodobě vyrovnávají kvalitu surové vody, a kvalitu vody je možné ovlivňovat díky odběru vody z různých výškových zón.

Na území MAS jsou tři nádrže s objemem nad 1 mil. m³ vody – Hnačovský rybník (1,22 mil. m²), Kozčínský rybník (2,5 mil. m³) a Myslívský rybník (1,57 mil. m³). Všechny tři rybníky mají relativně nízké (6–8 m) zemní sypané hráze a nulový zásobní objem.

Čistota pitné vody

Skupinový vodovod Nýrsko – Klatovy má klíčový význam pro zásobování pitnou vodou Klatovska a Domažlicka. Jako zdroj pro tento vodovod slouží vodní nádrž Nýrsko, nacházející se v blízkosti města Nýrska, na řece Úhlavě, mimo územní působnost MAS Pošumaví z.s.p.o. Z vodní nádrže, vystavěné na hranici CHKO a CHOPAV Šumava, je surová voda odebírána ze stávajícího odběrného potrubí těsně u stávající štolý hráze a přivedena do čerpací stanice surové vody, z které je voda čerpána (400 l/s) do úpravně vody Milence – Nýrsko o kapacitě 400 l/s. Z úpravně je voda čerpána do vodojemů. Největším odběratelem vody je město Klatovy a jeho některé místní části (Luby, Beňovy, Čínov a další).

Jelikož kvalita vody nevyhovuje v ukazatelích zákal, barva, železo, aktivní chlor, dochází v úpravně vody v Milencích k následujícím technologickým úpravám:

- dávkování vápna,
- dávkování síranu hlinitého,
- dávkování manganistanu draselného,
- dávkování práškového aktivního uhlí,
- ztvrdování kyslíčnickem uhličitým,
- pískové filtraci (8 filtrů à 51,8 m²),
- hygienickému zabezpečení.

Po těchto úpravách je pitná voda vyhovující, a proto se počítá s rozšířením vodovodu do dalších obcí a jejich místních částí. U Klatov jsou to především místní části Štěpánovice, Dehtín, Točnick, Otín, Chaloupky, Sobětice a Pihovice. Dále se počítá s prodloužením vodovodu z Klatov – Lub po trase Malá Víška, Vrhavěč, Neznašovy, Radinovy do Běšin. Dále by měl pokračovat nový vodovod z Otína do Předslavi.

V ostatním území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví je zásobování pitnou vodou řešeno místními vodovody nebo individuálními studny. Výstavba a modernizace vodovodních sítí je jednou z priorit mnohých obcí v regionu.

Čistota pozemních vod

Činností člověka se do vod ve zvýšené míře dostávají přirozené příměsi nebo syntetické chemikálie. Jde zejména o průsaky z půdy (např. pesticidy a hnojiva ze zemědělství), komunální nebo průmyslové odpadní vody, ale také o dálkový přenos znečištění. V současnosti představuje vážný problém nadměrný přísun živin, např. dusičnanů nebo fosforečnanů vznikajících jako rozkladné produkty organických zbytků, zemědělských hnojiv atd. Tento proces se označuje jako eutrofizace a vede k nárůstu spotřeby kyslíku. Tím může dojít k nedostatku kyslíku pro vodní organismy a ke zničení vodních ekosystémů. Tento problém se v různé míře vyskytuje

i na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví a je překážkou nejen v hospodářsky využívaných vodních plochách, ale i v rekreačních rybnících.

Se špatnou kvalitou vody se potýká po většinu roku nejen největší rekreační rybník na území Místní akční skupiny Pošumaví – Hnačov, ale i řada dalších menších lokálních nádrží. Kvalita vody v těchto rybnících úzce souvisí i čištěním odpadních vod – viz další kapitola.

Čištění vody

Projekt Klatovy – čisté město probíhal od listopadu 2006 do října 2008 a měl tři samostatné etapy. První vodohospodářská část se týkala výstavby a rekonstrukce vodovodů a kanalizací. Bylo opraveno 11 km vodovodních řadů a zrekonstruováno či nově postaveno více jak 24 km kanalizačních stok. V návaznosti na modernizaci a rekonstrukci vodohospodářské infrastruktury bylo upraveno 32 895 m² komunikací a chodníků.

Cílem rekonstrukce bylo zrekonstruovat a modernizovat cca 10 % vodohospodářské infrastruktury města Klatov, a to zejména kanalizace, jejíž technický stav nevyhovoval současným požadavkům a neskýtal záruky, zejména v situacích zvýšené zátěže kanalizace na efektivní odvádění odpadních vod, včetně dešťových při přívalových srážkách apod. V rámci projektu byly nově napojeny na kanalizaci města městské části Štěpánovice, Tajanov, Sobětice, Kal a část MČ Luby. Byl zefektivněn a posílen systém ochrany města před povodněmi a záplavami zvýšením počtu a modernizací sedmi odlehčovacích komor, protipodňovou ochranou Pražského předměstí a Luby – sever. Součástí projektu rozšíření kanalizace byla i výstavba 4 čerpacích stanic odpadních vod. Projektu „Klatovy-čisté město“ logicky předcházela rozsáhlá rekonstrukce čistírny odpadních vod (2001–2003) jako základního předpokladu modernizace městského a příměstského systému odvádění a čištění odpadních vod.

Postupně se daří snižovat znečištění a zlepšovat kvalitu povrchových i v okolí dalších sídel vod, zároveň se snižuje i odběr vod. Na jedné straně je potěšující, že na území MAS Pošumaví není žádná obec s více jak 2.000 obyvatel, která by nebyla napojena na moderní a ekologickou čistírnu odpadních vod a zároveň i na odpovídající kanalizaci. Na druhé straně kvůli velkému počtu malých obcí, které nemají prostředky na vybudování kanalizací a centrálních čistíren odpadních vod, problém kvality vody chybí prostředky na budování kanalizace a ČOV v malých obcích, což zabraňuje jejich rozvoji.

Zadržování vody v krajině a záplavová území

Vzhledem k charakteru území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví je třeba se zabývat problematikou zadržování vody v krajině. Nezbytným nástrojem je revitalizace řízené obnovy hydrologických, ekologických, estetických, případně

dalších funkcí vodních toků a nádrží, které byly převážně člověkem potlačeny. Pro úplnou obnovu uvedených funkcí vodních elementů je téměř vždy nutné řešit vazby na nivu toku nebo na celé povodí.

V současné době probíhají na území Místní akční skupiny Pošumaví revitalizace toků, při kterých dochází k obnově přirozené funkce vodních toků. Tyto revitalizace jsou mnohdy součástí pozemkových úprav nebo protipovodňových opatření.

Na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. se nachází pátá největší vodní plocha v Plzeňském kraji, Kovčinský rybník o rozloze 104 ha. Tato skutečnost ale nenahradí celou řadu zaniklých menších vodních ploch, které nebyly v minulých letech udržovány v náležitém technickém stavu, a proto byly postupně převáděny převážně na zemědělskou půdu.

Podrobnější popis stavu zadržování vody na území Místní akční skupiny Pošumaví je k dispozici v tematické příloze č. 6

Ochrana půdy

Protierozní opatření

Půdy na území Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. je možné celkově hodnotit jako potenciálně ohrožené vodní erozí. Téměř 1/4 katastrálních území (24,2 %) spadá do kategorií půd silně ohrožených až nejohroženějších.

Rozhodujícími faktory zahrnutými ve výpočtu potenciálního ohrožení půdy vodní erozí jsou sklonitost pozemků a erodovatelnost půd. Míra reálného ohrožení bude dále záviset na dalších faktorech, především na délce spádnice (velikosti půdních celků). Tento faktor lze chápat v podmínkách území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. jako určující, protože na většině území je orná půda využívána v nadměrně velkých půdních celcích nerespektujících proměnlivost georeliéfu.

Z tohoto důvodu považuje Místní akční skupina Pošumaví problematiku ochrany půdního fondu před jeho ohrožením erozí a zadržování vody v krajině za jednu z hlavních priorit trvale udržitelného rozvoje. Z tohoto důvodu byl požádán Výzkumný ústav ochrany meliorací a ochrany půd v.v.i. o zpracování samostatného materiálu k této problematice, který je součástí příloh k této studii.

Ochrana přírody

Zeleň v krajině a v sídlech

Převážná část MAS Pošumaví (s výjimkou území a nejbližšího okolí několika měst – Klatov, Horažďovic, Sušice a Kdyně) představuje území, které je jako celek dosud velmi málo poznamenané negativními důsledky lidské činnosti, a disponuje tedy atraktivním a hodnotným přírodním a krajinným potenciálem.

Z tohoto hlediska jsou nejvýznamnější velkoplošná chráněná území, která pokrývají významnou část území MAS. Jedná se o přírodní parky Plánický hřeben, Buděticko, Kochánov a část Kašperskohorské vrchoviny (oblast Strašína a okolí). Dále byla jako

chráněné území v rámci systému NATURA 2000 vyhlášena oblast Švihovských hvozdů o rozloze 724 ha (část území Švihovské pahorkatiny jihovýchodně a východně od Švihova nazývané též jako Branžovský hvozd).

Vedle toho se v území nachází velký počet maloplošných chráněných území, památných stromů a dalších hodnotných přírodních prvků jak ve volné krajině, tak v intravilánu obcí (historické parky, aleje, školní zahrady, oddychové zóny, poutní místa apod.).

Pro celou oblast Šumavských podhůří je charakteristický vysoký podíl lesů. Vyšší podíl lesů má ještě oblast Chanovicka, Kdyňské a Chudenické vrchoviny a oblast Plánického hřebene. Severní část území, zejména Horažďovicko, vykazuje vysoký podíl vodních ploch. Většina těchto rybníků slouží pro intenzivní chov ryb, pro rekreační účely je ve větší míře využíván pouze Hnačovský rybník.

V regionu jsou některé vodní plochy vyhlášeny jako chráněná hnízdiště vodního ptactva (Kozčínský rybník, Zbynické rybníky). V celé řadě obcí byly vyhlášeny některé dominantní stromy jako památné.

Velkoplošná chráněná území

Národní park a CHKO Šumava

Území NP Šumava (690 km²) zaujímá 0,87 % plochy ČR v okresech Klatovy, Prachatice a Český Krumlov. Leží při jihozápadní hranici ČR se SRN a Rakouskem mezi Železnou Rudou na SZ a Zvonkovou (u Horní Plané) na JV. Nadmořská výška se pohybuje mezi 600 m (údolí Otavy u Rejštejna) a 1378 m (Plechý).

Území NP Šumava zahrnuje většinu z nejcennějších přírodních společenstev Šumavy s potřebou přísné ochrany. Jsou to například zbytky pralesovitých porostů horských lesů, ledovcová jezera nebo horská či údolní vrchoviště. Zároveň je však jedním z jeho základních rysů téměř všudypřítomné prolínání málo dotčeného přírodního charakteru se stopami staleté přítomnosti člověka, dodávající této velmi řídké osídlené oblasti i osobité kouzlo a zvláštní tajemnost.

Naprostě převažující část území NP je kryta lesem (81 %), 9 % plochy tvoří zemědělské pozemky, asi 10 % zaujímají ostatní bezlesé plochy, zastavěná území obcí, komunikace, vodní plochy.

Převážná plocha lesů je ve státním vlastnictví (53 226 ha) pod správou resortu MŽP prostřednictvím Správy NP a CHKO Šumava.

Místní akční skupina Pošumaví z.s.p.o. zasahuje svojí působností do NP a CHKO Šumava v rámci části správních obvodů měst Hartmanice a Sušice a obce Hlavňovice. Na aktivity v tomto území je zpracována zvláštní společná strategie

všech místních akčních skupin zasahujících svým územím do oblasti NP a CHKO Šumava.

Místní akční skupiny se bezprostředně nedotýkají rozdílné názory samospráv, orgánů ochrany přírody a nevládních neziskových organizací na způsob ochrany NP a CHKO Šumava. Přesto se tento problém v některých případech přenáší i do maloplošných chráněných území, kde je omezován cestovní ruch a turistika z důvodů ochrany živočišných i rostlinných druhů. Mezi veřejností není příliš znám a někdy je různě chápán význam evropsky významných lokalit Natura 2000.

Přehled obcí a jejich částí zasahujících do CHKO a NP Šumava je k dispozici v Příloze 10, v tabulce č. 79.

Maloplošná zvláště chráněná území

Na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví se nacházejí všechny typy maloplošných chráněných území.

Maloplošná zvláště chráněná území (ZCHÚ) jsou institutem územní ochrany přírody a krajiny.

Na rozdíl od obecné územní ochrany jsou ZCHÚ určena pro ochranu přírodovědecky nebo esteticky velmi významných nebo jedinečných lokalit. Spolu s jejich vyhlášením se současně stanovují podmínky jejich ochrany a managementu.

Přehled maloplošných chráněných území nacházejících se na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví je k dispozici v příloze 10, v tabulce č. 80. Charakteristika maloplošných území je uvedena v tematické příloze č. 7.

Památné stromy

Za památné stromy, jejich skupiny nebo stromořadí je možno prohlásit dřeviny vynikající svým vzrůstem, věkem, významné krajinné dominanty, zvláště cenné introdukované dřeviny a v neposlední řadě dřeviny historicky cenné, které jsou památníky historie, připomínají historické události nebo jsou s nimi spojeny různé pověsti a báje.

Na celém území Místní akční skupiny Pošumaví se nacházejí památné stromy, které byly vyhlášeny nejen z iniciativy státních orgánů nebo obcí, ale i jednotlivých občanů. Na některých částech zájmového území především na Hartmanicku a Kdyňsku nejsou výjimkou celé skupiny nebo stromořadí památných stromů.

Přehled památných stromů na území Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. je v příloze 10, v tabulce č. 81 Podrobné informace o památných stromech na území

působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o., včetně některých pověstí, které se k nim váží, jsou také k dispozici na internetových stránkách www.mapin.uhlava.cz.

Natura 2000

Vytvoření nové soustavy chráněných území evropského významu, tzv. NATURA 2000 je jedním z klíčových požadavků zákonných předpisů EU na ochranu přírody. Jejím prostřednictvím se chrání nejzácnější a nejohroženější druhy planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a rovněž přírodní stanoviště. Členské státy EU jsou povinny vybrat nejvhodnější území s výskytem cílových druhů a přírodních stanovišť a zajistit jejich zákonnou ochranu. Cílem soustavy NATURA 2000 je především zachovat biologickou rozmanitost na celém území EU. Ve sledovaném území jsou tři takto chráněné lokality v mikroregionu Běleč, jedna na Měčínku, jedna u Sušice a další na Prácheňsku a ve Středním Pošumaví. Kde jsou na území Místní akční skupiny Pošumaví tato území a jaký je důvod ochrany, vyplývá z tabulky č. 82 Evropsky významné lokality v příloze.

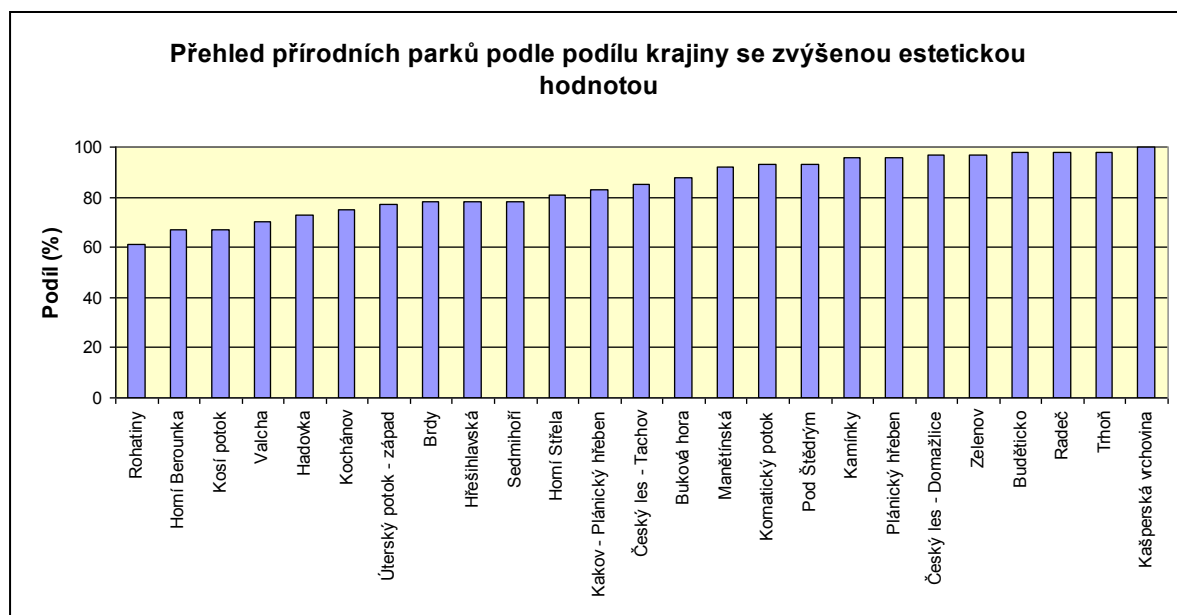
Přírodní parky

Přírodní parky se na rozloze území Plzeňského kraje zmenšeného o plochy NP a CHKO podílí 25 %. Z toho čtyři parky se nacházejí na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. Jedná se o:

- Přírodní park Buděticko,
- Přírodní park Plánický hřeben,
- Přírodní park Kochánov,
- Přírodní park Pod Štědrým.

Porovnání jejich estetické hodnoty s ostatními v Plzeňském kraji podle studie zpracované Českou zemědělskou univerzitou v Praze je v následujícím grafu:

Zdroj: Posouzení přírodních parků Plzeňského kraje – KÚ Plzeňského kraje

Problémem dalšího rozvoje přírodních parků na území Místní akční skupiny Pošumaví je jejich špatné chápání veřejností i samosprávami. Jejich statut je laickou veřejností často zaměňován s národním parkem a vyvolává obavy z omezení infrastruktury a investic.

Energetika

Pro zásobování teplem jsou v Sušici, Horažďovicích a Kdyni vybudovány středně velké a menší výtopenké systémy zásobování teplem systémem CZT, a to hlavně pro bytovou a terciární sféru. V Klatovech je instalováno teplotrenské zařízení menšího rozsahu o tepelném výkonu 42,0 MW, což je asi 350 GJ/rok.

Další poptávku po teple zajišťuje rozsáhlý soubor okrskových, objektových a lokálních zdrojů tepla využívající všechny formy primárních energetických zdrojů.

Struktura energetických zdrojů ve sledovaném území odpovídá struktuře těchto zdrojů v Plzeňském kraji.

- Na zajištění výkonových potřeb území se podílejí poměrně rovnoměrně jednotlivé skupiny energetických zdrojů členěných podle kapacity (mírně převažují zdroje 0,3 – 2 MW), s výjimkou zdrojů od 3 MW do 5 MW, kterých je poměrně málo.
- Největší objem spotřeby primárních energetických zdrojů je realizován ve zdrojích nad 5 MW, nejnižší ve zdrojích mezi 3 MW až 5 MW.
- Zastoupení paliv ve výkonových skupinách zdrojů se významně liší. U malých zdrojů do 0,2 MW dominuje zemní plyn, jehož podíl je největší i u zdrojů od 0,2 MW do 3 MW. Ve skupině zdrojů mezi 3 MW až 5 MW podíl zemního

plynu klesá a výrazně menší je ve skupině nad 5 MW. Opačně se vyvíjí spotřeba hnědého uhlí a koksu. Spalování biomasy se nejvíce provádí ve skupině mezi 3 MW až 5 MW, v ostatních skupinách je nízký.

- Ve sledovaném území není žádná spalovna odpadu.

Zemědělské bioplynové stanice na území MAS Pošumaví z.s.p.o.

Provozovatel	Místo	Výkon instalovaný elektrický kWe	Výkon instalovaný tepelný kWt
Bioplyn Hradešice s.r.o.	Hradešice	800	858
BIOENERPO s.r.o.	Mrákov	1000	1039
Obchodní družstvo Soběšice	Soběšice u Sušice	498	588
Priorit Energo s.r.o.	Strážovice	526	315
Kami s.r.o.	Úsilov	637	662
VŠEZEP s.r.o.	Hájek	946	983

Podle studie „Vyhodnocení možností umístění větrných elektráren z hlediska ochrany přírody a krajiny na vybraných územích Plzeňského kraje“ z roku 2007 byly hodnoceny také potenciální lokality Malý Smolivec – Kasejovice, Česká Kubice – Všeruby a Soběšice. Jako podmíněně vhodná byla definována lokalita Soběšice s max. omezením 5 ks VTE do 70 m výšky. Ostatní potenciální lokality byly shledány jako nevhodné pro umístění větrných elektráren.

Fotovoltaické elektrárny na území MAS Pošumaví z.s.p.o.

Místo - název	Výkon MW
Bolešiny	2,27
Kámen – Křenice	1,484
Klatovy Pod Borem	2,564
Klatovy Pod Borem	2,664
Kocourov	0,837
Lomeček	0,900
Myslív	1,990
Myslív	3,000
Olymp Strážovice	0,650
Točník	2,089

Život v obcích se zaměřením na

Spolky

Ve většině měst a obcí na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví funguje spolkový život. Tradičními nositeli tohoto života jsou ve většině sídel dobrovolní

hasiči

a myslivci. Tato dvě zájmová sdružení nemají ani ve většině organizací problém s průběžným omlazováním členské základny. Další tradiční organizace na venkově, jako jsou zahrádkáři, chovatelé, včelaři a další, již mnohdy konstatují, že jim členská základna stárne.

Mimo tyto tradiční spolky se na venkově stále častěji objevují nově zakládaná sdružení

na podporu konkrétních akcí nebo záchranu historických či jiných objektů. V rámci Místní akční skupiny Pošumaví působí takových sdružení několik. Tato sdružení se zabývají regionální historií, rekonstrukcí klatovských katakomb a doprovodným kulturním programem, modelářskou činností, podporou cestovního ruchu nebo i provozováním turistické infrastruktury. Další se zabývají vzděláváním a osvětou, a to ať profesní nebo všeobecnou.

Spolky ve většině případů spolupracují s místními samosprávami, které v rámci možností

i přispívají na jejich činnost nebo s nimi pořádají společné akce.

Kulturní a sportovní vybavenost a aktivity a infrastruktura pro kulturní a společenské akce

Infrastruktura pro kulturní a společenské akce je v území MAS Pošumaví poměrně dobře zastoupena. Nejvíce zařízení se pochopitelně nachází ve větších městech – Klatovy, Sušice, Horažďovice. Ale také malá městečka a obce disponují kvalitními zařízeními, která podporují kulturní a společenské vyžití ve venkovských oblastech MAS Pošumaví.

Muzea na území MAS Pošumaví:

- Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech
- Barokní lékárna U Bílého jednorožce v Klatovech
- Expozice lidové architektury v Chanovicích
- Muzeum Šumavy Sušice
- Muzeum Dr. Šimona Adlera v Dobré Vodě
- Městské muzeum v Horažďovicích
- Muzeum Josefa Dobrovského v Chudenicích
- Křížíkovo muzeum v Plánici
- Horská synagoga v Hartmanicích
- Hornické muzeum v Horách Matky Boží
- Hasičské muzeum v Běhařově
- Rosenauerův mlýn u Horažďovic
- Muzeum v Hrádku
- Muzeum strojů v Kolinci

- Muzeum hraček – Skašovské hračkářství v Měčině
- Soukromé muzeum J. Smitky ve Svěradicích
- Kovářské muzeum ve Velharticích
- Muzeum příhraničí ve Kdyni
- Synagoga ve Kdyni
- Muzeum v Kasejovicích
- Muzeum motocyklů v Oselcích
- Muzeum vampírů v Červeném Poříčí
- Muzeum Lamberské stezky v Žihobcích
- Muzeum kostelů v Nezamyslicích

Podrobný přehled infrastruktury pro kulturní a společenské akce je k dispozici v příloze 11, v tabulkách č. 83–93. Popis jednotlivých hlavních aktivit na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví je v tematické příloze č. 8.

Sociální a zdravotní služby

Rodina je místem, kde dochází k formování osobnosti člověka, tvoří se zde lidský kapitál, dochází k zajištění růstu a výchovy budoucí generace. Rodina je základní a nejvýznamnější jednotkou naší společnosti. Cílem rodinné politiky je fungující rodina realizující své základní sociální funkce v přirozeném prostředí. Právě ohled na přirozené funkce rodiny a jejich význam pro společnost je trvalým záměrem sociální politiky ve vztahu k rodině. Z tohoto důvodu je prioritou podpora rodin ve venkovských oblastech i v rámci působnosti Místní akční skupiny Pošumaví. Celou řadu praktických zkušeností měli možnost získat členové místní akční skupiny od svých kolegů z Místní akční skupiny Pobeskydí, kteří se touto problematikou dlouhodobě zabývají ve spolupráci s dalším partnerem obou místních akčních skupin, a to Slezskou církví evangelickou augsburského vyznání.

K harmonizaci rodinného a pracovního života přispívá také rozvoj nabízených služeb podporujících fungování rodiny v zařízeních, jako jsou např. mateřská a rodičovská centra, rodinné a manželské poradny, centra pro rodinu, volnočasová centra pro děti a mládež. Tyto služby mají preventivně podpůrný charakter, mají posilovat a usnadňovat manželské soužití a rodičovství, podporovat mezigenerační vztahy, napomáhat rodinám v péči o děti.

Pověřené osoby vykonávající sociálně-právní ochranu dětí na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví jsou vedeny v tematické příloze č. 11 Zdravotní a sociální služby.

Na území Místní akční skupiny Pošumaví dochází od roku 2008 k celkovému úbytku obyvatelstva (přirozený úbytek, stěhování).

Většina poskytovaných sociálních služeb na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví se nachází ve městech Klatovy, Horažďovice a Sušice. Bohužel služby

nejsou rovnoměrně rozmístěny po celém území. Výskyt těchto služeb je zejména v periferních částech území nedostatečný. Na to samozřejmě navazují problémy s dopravou, kdy klienti musí za těmito službami dojíždět i několik desítek kilometrů. Popis rozsahu sociálních a zdravotních služeb na celém území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. se nachází v příloze č. 11 Zdravotní a sociální služby.

Ostatní problematika

Drogová problematika

Drogová problematika je jednou z vážných hrozeb týkajících se v poslední době sledovaného území. V Plzeňském kraji, a tudíž ani na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví, není ustanovena protidrogová komise. Náplň její činnosti zajišťuje Komise sociální Rady Plzeňského kraje. Krajský protidrogový koordinátor Plzeňského kraje (dále také protidrogový koordinátor) je v organizační struktuře Krajského úřadu Plzeňského kraje zařazen na odboru sociálních věcí v oddělení organizačně správním. Protidrogový koordinátor spolupracuje s Komisí sociální Rady Plzeňského kraje a s Výborem pro sociální věci a zdravotnictví Zastupitelstva PK při projednání protidrogové politiky v kraji a při předkládání projektů k získání dotací ze státního rozpočtu. Protidrogový koordinátor se zabývá též agendou prevence kriminality. Protidrogový koordinátor spolupracuje s krajským školským metodikem sociálně patologických jevů, který pracuje na Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Plzeňského kraje. Vzájemně si předávají informace o preventivních programech, o organizacích, které provádí prevenci na školách.

Z řešených případů drogové kriminality podle expozitury Policie České republiky v Plzni vyplývá, že největším přetrvávajícím problémem jsou indoor pěstírny konopí organizované vietnamskou komunitou. V minulém období byly odhaleny i na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví.

Marihuanou z uvedených pěstíren je částečně pokryt domácí trh, většina je však určena k vývozu do zemí západní Evropy. Vybavení a technologie pro pěstírny je z větší části dovážena z Holandska.

Problematickým se také jeví velký počet drobných „varen“ metamfetaminu, který opět nejvíce zasahuje příhraniční oblasti a podle mediálních zpráv také pravděpodobně území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví. Občané ČR jezdí do Německa nakupovat léčiva, ze kterých následně v ČR vyrábí metamfetamin. Časté jsou podle Policie České republiky případy, kdy do ČR dojíždějí osoby žijící v Německu, které tam nakupují léčiva (nákupy jsou prováděny přímo v lékárnách nebo přes internet), ty potom dovážejí do ČR. Zde si od českých „vařičů“ nechávají vyrábět metamfetamin pro svou potřebu a jako protihodnotu výrobcům zanechávají část léčiv.

Jako problematický, třetí v pořadí se jeví heroin, který se čím dál více stává doménou vietnamské komunity a na území Plzeňského kraje, a proto i území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví, je dovážen převážně z Prahy a Severních Čech.

Stupňující tendenci má až masivní zapojování občanů vietnamského původu do obchodů s omamnými a psychotropními látkami, a to především s marihuanou, metamfetaminem a heroinem. V některých oblastech se dá říci, že vietnamská komunita trh s drogami již zcela ovládla, a vytlačila tak konkurenci.

Bezpečnost

Tato kapitola částečně souvisí s předchozí, protože celá řada patologických jevů vzniká pod vlivem drog. V příloze této strategie je tabulka s vývojem kriminality v Plzeňském kraji. Přesná čísla za území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví nejsou k dispozici, ale podle vyjádření kompetentních osob je situace v regionu přibližně stejná jako v celém kraji.

Projekt Plzeňský kraj – bezpečný kraj je aktivita Plzeňského kraje, vedení Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Krajského úřadu Plzeňského kraje a dalších subjektů směřující ke zlepšení bezpečnostní situace v Plzeňském kraji.

Podnikání, výroba, zaměstnanost

Charakteristika podnikání

Struktura ekonomické aktivity v regionu odpovídá dlouhodobému hospodářskému zaměření území a jeho poloze v širším okolí. Průmysl je soustředěn do tří měst: Klatovy, Sušice a Horažďovice. Oblast Klatovska je poměrně soběstačná v produkci a především ve zpracování potravin (zemědělská produkce, pekárny, mlékárny, zpracování masa, cukrárny, rybářství). V poslední době vzrůstá význam stavebnictví a dřevozpracujícího průmyslu.

Dominantním centrem z hlediska zaměstnanosti jsou Klatovy (potravinářský, textilní, strojírenský a zpracovatelský průmysl, výroba optiky), které jsou i regionálním centrem veřejné autobusové dopravy. Největšími zaměstnavateli jsou zde Klatovská nemocnice, Drůbežářský závod Klatovy, a.s., Klatovské rybářství, a.s., Zpracovna ryb Klatovy a.s., Pekárny a cukrárny Klatovy, a.s., Mlékárna Klatovy, a.s. (potravinářství), JITONA Klatovy, a.s. (výroba nábytku), RODENSTOCK, s.r.o. (optika).

Další významná centra zaměstnanosti představují Kdyně (Elitex Machinery, s.r.o. – strojírenství a závody přesného lití Kdynium, a. s.) a Horažďovice (Lyckeby amylex, a.s. – výroba škrubu, Bohemia Sport, s.r.o. – výroba sportovních potřeb, Atrium, s.r.o. – dřevostavby Horažďovice, Hasit – Šumavské vápenice a omítkárny, s.r.o.).

V Sušici patří mezi největší zaměstnavatele Západočeské konzumní družstvo.

Podle Zprávy o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2013 a strategie APZ pro rok 2014 vydané úřadem práce České republiky, krajskou

pobočkou v Plzni, je na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví nejproblematičtějším regionem Plánicko. Byly zde nabízeny pouze sezónní pracovní příležitosti, jako je práce v lese, činnost v rekreační oblasti Hnačovska, v oblasti kamenolomů podniká firma HERKU a v oblasti montáže kabelů firma Wolfle s.r.o. v Zavlekově. Stejně jako jinde je i zde velmi řídká dopravní síť, navíc pouze autobusová. S ohledem na charakter regionu (zemědělství, jednoduchá malovýroba, spíše dojíždění do větších center) je zde velmi malá nabídka volných pracovních míst (1 volné místo se specializací truhlář, 1 místo ošetřovatelka masného skotu). Podle stejného zdroje se jedná o setrvalý až zhoršující se stav.

Nezaměstnanost na území MAS Pošumaví k 31. 12. 2013

	Počet uchazečů celkem	Počet uchazečů OZP celkem	Počet mladistvých uchazečů (do 18 let věku) celkem	Počet uchazečů ve věku 50 let a více celkem	Počet uchazečů – absolventů celkem	Počet uchazečů evidence nad 24 měsíců celkem
Místní akční skupina Pošumaví z.s.p.o. celkem	3878	488	21	1 140	153	885

Podrobná tabulka s nezaměstnaností v jednotlivých obcích a mikroregionech je k dispozici v příloze 12, tabulce č. 94 a v tematické příloze č. 11.

Vzdělávání, školství

Počátek 21. století představuje období velkých změn na trhu práce, ve strukturách zaměstnanosti a v růstu požadavků na lidské zdroje a pracovní sílu. Ubývají málo kvalifikovaná pracovní místa a naopak roste počet míst s vyššími kvalifikačními požadavky. Podle Evropské komise by měly jednotlivé státy EU spolupracovat a usilovat o vytvoření takového systému školství, který bude lépe odpovídat potřebám absolventů i požadavkům zaměstnavatelů.

Předškolní vzdělávání

Oblast předškolního vzdělávání je vzhledem k věkové skupině, která tento segment školství navštěvuje, ovlivněna nárůstem počtu narozených dětí v nedávné minulosti nejvíce. Na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví je v současnosti 118 tříd mateřských škol.

Základní školy

Na sledovaném území se nachází 38 tříd základních škol s 1 – 5 třídou a 309 tříd ve školách s vyučováním od první do deváté třídy.

Jazykové školy

V Plzeňském kraji působí dvě jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, jejichž zřizovatelem je Plzeňský kraj. Jedna z nich leží na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o.

Environmentální vzdělávání

Na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. se významně touto aktivitou zabývá člen MAS obecně prospěšná společnost Úhlava, která ve spolupráci s plzeňským občanským sdružením ENVIC úzce spolupracuje s celou řadou základních i středních škol. Výstupy této spolupráce jsou nejen společné workshopy, ale i vydávání učebnic a exkurze za příklady dobré praxe a za vzděláváním do terénu.

Koordinací EVVO mohou ředitelé škol pověřit pedagogického pracovníka – tzv. koordinátora EVVO. Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s. sídlící v Klatovech nabídla možnost v rámci realizace projektu podpořeného z OP VK bezplatně tyto koordinátory proškolit.

Umělecké školy

Přestože základní umělecké školy neposkytují stupeň vzdělání totožný se ZŠ nebo SŠ, jsou důležitou součástí systému uměleckého vzdělávání. Město Horažďovice a Město Sušice požádala o převod zřizovatelské funkce k ZUŠ z Plzeňského kraje na město s účinností od 1. 1. 2012. ZUŠ působí kromě zmiňovaných měst i v Klatovech a ve Kdyni.

Zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání (střediska volného času, školní družiny a školní kluby) motivují, podporují a vedou děti, žáky, mládež a ostatní k rozvoji osobnosti, k získávání klíčových kompetencí, ke smysluplnému využívání volného času s širokou nabídkou pestrých aktivit, čímž zajišťují optimální formou primární prevenci sociálně patologických jevů a ovlivňují rizikové chování cílových skupin.

Učňovské školství

Podle informací podnikatelů i většinového zřizovatele Plzeňského kraje je jednou z největších slabin ve vzdělávacím systému nejen v zájmovém území. Celá řada učebních oborů má problémy s naplněním kapacity a některé se neotevírají v jednotlivých letech vůbec. Tento trend se začíná negativně projevovat na trhu práce.

Středoškolské vzdělávání

Střední školy na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví jsou vesměs zřizovány Plzeňským krajem. V zájmovém území se podle dostupných informací

nachází 13 středních škol. Kapacita volných míst je zatím dostatečná, některé školy mají naopak problém s jejím naplněním a mnohdy se tak děje na úkor právě učebních oborů.

Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné školy po jistou dobu nahrazovaly chybějící nabídku studijních programů vysokých škol. Na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. vznikla vyšší odborná škola jako součást stávající střední školy. Na začátku své existence nahrazovala především absenci prakticky orientovaného bakalářského studia ve studijních programech vysokých škol. Tehdejší Vyšší odborná škola, obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní závěrečné zkoušky, Klatovy pokračovala ve vlastním oborovém zaměření střední školy oborově podobnými studijními programy VOŠ.

Vysoké školy

Na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o., v Klatovech, bylo Českou zemědělskou univerzitou v Praze zřízeno konzultační středisko, ve kterém probíhá kombinovaná výuka na bakalářském i magisterském stupni studijního oboru Veřejná správa regionální rozvoj. Organizaci výuky zajišťuje ze strany univerzity její provozně ekonomická fakulta a v Klatovech člen Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. Úhlava o.p.s.

Komunitní školy

Nově vznikající systém celoživotního vzdělávání založený na zájmu občanů a samospráv podporovat vzdělávací aktivity přímo v jednotlivých sídlech na bázi dobrovolnosti. Na území Místní akční skupiny Pošumaví byl podpořen díky projektu Evropského sociálního fondu, jehož nositelem bylo město Švihov.

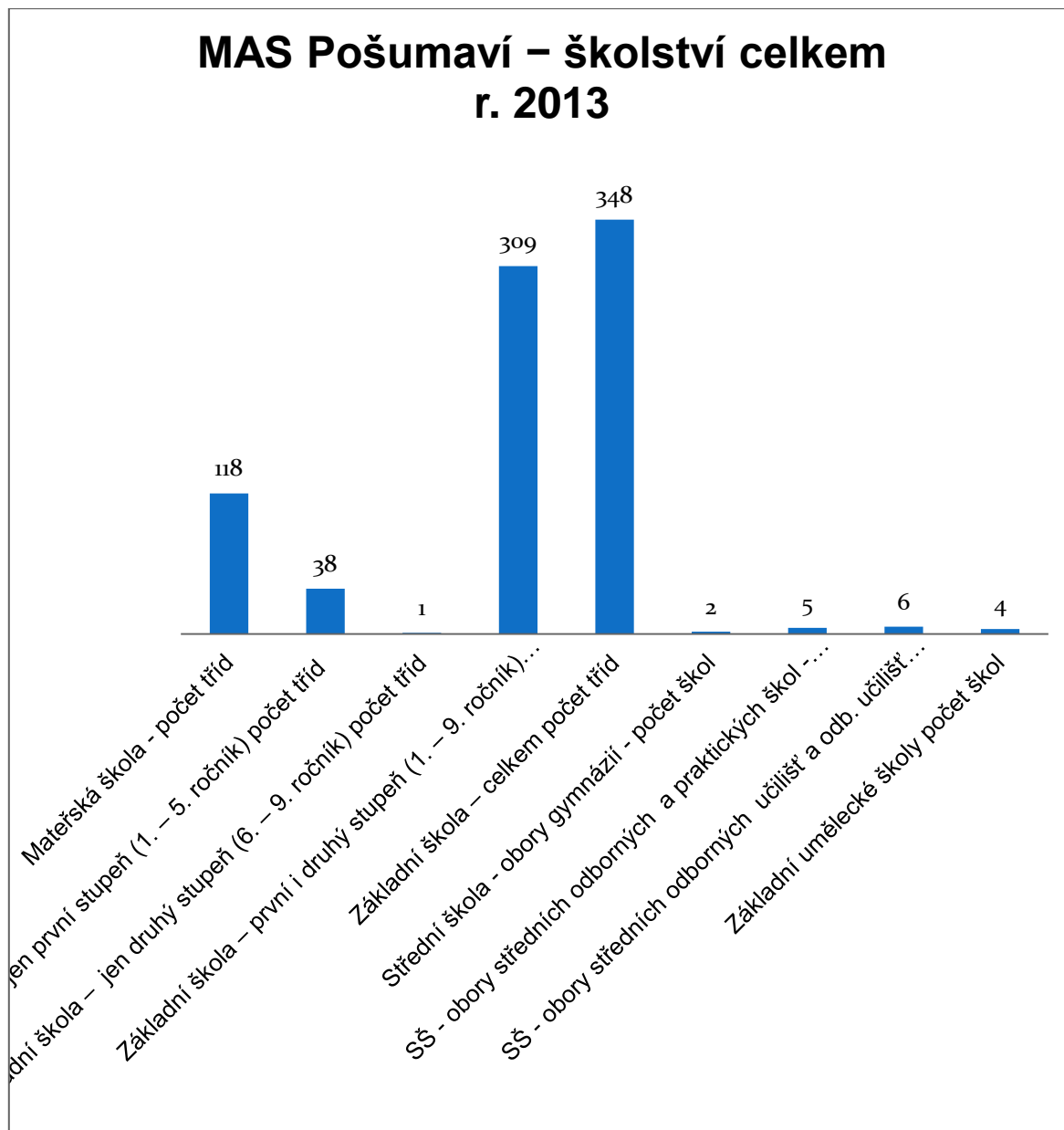
Podrobně je problematika školství na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví rozpracována v příloze 12, tabulkách č. 94–112 a grafech č. 53–71 a v tematické příloze č. 12.

MAS Pošumaví – školství celkem r. 2013

	Mateřská škola – počet tříd	Základní škola – jen první stupeň (1. – 5. ročník) počet tříd	Základní škola – jen druhý stupeň (6. – 9. ročník) počet tříd	Základní škola – první i druhý stupeň (1. – 9. ročník) počet tříd	Základní škola – celkem počet tříd	Střední škola - obory gymnázií - počet škol	SŠ - obory středních odborných a praktických škol - počet škol	SŠ - obory středních odborných učilišť a odb. učilišť počet škol	Základní umělecké školy počet škol
MAS Pošumaví	118	38	1	309	348	2	5	6	4

MAS Pošumaví – školství celkem r. 2013

Turistický ruch

Obecná charakteristika

Oblast MAS Pošumaví vznikla přirozeným způsobem zdola nahoru v regionu, který vykazuje shodné charakteristiky a řeší totožné problémy venkovských oblastí. Jde o část Plzeňského kraje, která již neleží na Šumavě, není však ani v přímém správním vlivu Plzně. Bylo tak v zájmu všech subjektů ležících v tomto území o vytvoření většího celku, který je bude sdružovat a zastupovat.

Potenciálně nejvýznamnějším odvětvím ekonomiky hodnoceného území MAS Pošumaví se do budoucna stále jeví **cestovní ruch**. Cestovní ruch je dynamicky se rozvíjející aktivitou a v řadě oblastí MAS Pošumaví má předpoklady se stát rozhodujícím segmentem místní ekonomiky.

Území MAS Pošumaví disponuje značným přírodním, historickým a kulturním potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu. Oblast Pošumaví ve spojení s územím sousedního Národního parku Šumava spoluvytváří jeden z turisticky nejvýznamnějších regionů ve střední Evropě.

Důležitou roli sehrává blízkost hranice se Spolkovou republikou Německo a s rekreační oblastí Šumavy. Z hlediska cestovního ruchu jsou nejdůležitější dva hraniční přechody, které umožňují turistům přístup do celé oblasti Pošumaví – přechod ve Všerubech a v Železné Rudě.

Ve většině turisticky atraktivních lokalit však stále chybí základní turistická infrastruktura a doprovodné služby pro turisty. Turistická informační centra se nacházejí ve Kdyni, Klatovech, Švihově, Běšinech, Hartmanicích, Horažďovicích a Chanovicích. V ostatních obcích je obtížné sehnat alespoň základní možnosti nabídky v území. Oblast MAS Pošumaví má také velké množství vodních ploch, ale i přes to je zde velký problém s koupáním a vodními sporty. Nedostatečná je také nabídka zařízení pro sport a volný čas v případě špatného počasí.

Ubytování a stravování

Současná lůžková kapacita je prostorově soustředěna zejména do větších měst a také do obcí v podhůří Šumavy v sousedství CHKO a NP Šumava. Největší města na území MAS Pošumaví – Klatovy, Horažďovice a Kdyně na tom nejsou v případě ubytování příliš dobře. V případě Klatov sice existuje poměrně velká kapacita, je zde však absence většího počtu zařízení (kapacity) pro náročnější klientelu. U Kdyně a Horažďovic je nízká kapacita i potřebná kvalita služeb. Nejlépe je na tom město Sušice, jak do zařízení pro náročnější klientelu, tak i kapacitou ubytovacích služeb.

Velké nedostatky jsou také ve vybavení ubytovacích zařízení patřičnou doprovodnou infrastrukturou pro relaxaci, oddych, volnočasové aktivity a také v kvalitě lidských zdrojů. Celkový počet ubytovacích kapacit za celé území MAS Pošumaví je cca 5 731 lůžek.

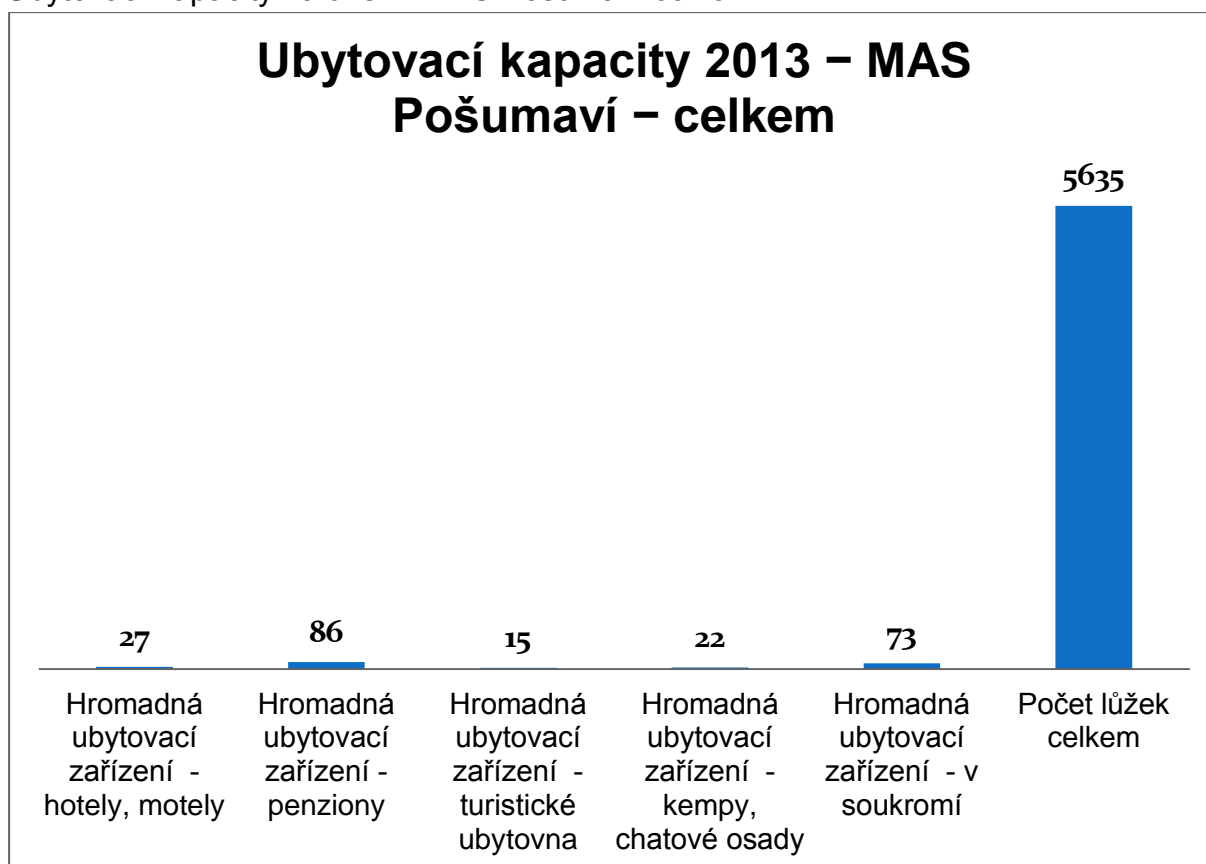
Mnohem lepší nabídku poskytují stravovací služby, bohužel v mnoha odlehlých venkovských územích se setkáváme s neexistencí této služby.

V současné době se v území začínají objevovat také restaurace zaměřené na místní gastronomické speciality a tradiční regionální jídla s využitím místní zemědělské produkce.

Ubytovací kapacity na území MAS Pošumaví celkem

	Hromadná ubytovací zařízení – hotely, motely	Hromadná ubytovací zařízení – penziony	Hromadná ubytovací zařízení – turistické ubytovny	Hromadná ubytovací zařízení – kempy, chatové osady	Hromadná ubytovací zařízení – v soukromí	Počet lůžek celkem
MAS Pošumaví	27	86	15	22	73	5635

Ubytovací kapacity na území MAS Pošumaví celkem

Přehled ubytovacích kapacit po jednotlivých mikroregionech a členských městech k 31. 12. 2013 je k dispozici v příloze č. 14, v tabulkách č. 117–145 a grafech č. 72–87.

Infrastruktura pro trávení volného času

Na základě provedeného zhodnocení v tabulkách č. 146–156 v příloze 15 tohoto materiálu lze konstatovat, že celková úroveň turistické infrastruktury, zejména pak sportovně rekreační základny se v zájmovém území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví postupně zlepšuje i díky realizovaným projektům z Osy IV. PRV, ale stále není na dostatečné úrovni a rovnoměrně rozmístěna po celém území.

Nezbytností pro zachování konkurenceschopnosti Pošumaví vůči sousedním regionům je klást trvalý důraz na kvalitu turistické nabídky a služeb, efektivní koordinaci v oblasti řízení aktivit CR a regionálního marketingu. V neposlední řadě je třeba věnovat pozornost i přístupu provozovatelů zařízení pro turisty ke svým hostům a neustálou osvětou a vzděláváním je zdokonalovat v srdečném jednání s touto cílovou skupinou.

Podrobnější popis problematiky je uveden v tematické příloze číslo 15 Cestovní ruch.

Cykloturistika

Předpoklady pro rozvoj rekreační cyklistiky jsou v území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. velmi dobré. Krásná krajina s členitým reliéfem, lesy, vodními plochami, nespočtem kulturně-historických a technických památek a množstvím přírodních krás. Rekreační cyklistika má potenciál obohatit naše zážitky v krátkém časovém úseku a k životnímu prostředí zůstává přátelská. Atraktivní cyklistická nabídka pomáhá turisticky zajímavým místům v regionu působnosti a přispívá i k rozvoji zaostalejších regionů. K propagaci těchto zajímavých míst by měl aktivně přispět destinační management, který rovněž nebyl v rámci působnosti Místní akční skupiny Pošumaví realizován. Vzhledem k tomu, že podpora cykloturistiky je součástí většiny rozvojových materiálů a studií členských obcí, mikroregionů a kraje, je jí v této strategii věnována zvláštní kapitola. Podpora cyklistiky zajišťuje pracovní místa v různých oblastech služeb cestovního ruchu.

Přes území Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o. vede nadregionální cyklostezka KČT č. 38 Plzeň – Klatovy – Železná Ruda.

Vodní turistika

Vodní turistika v rámci řešeného území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví si dlouhodobě udržuje především svou tradiční formu, kterou je vodáctví, tedy sjíždění řeky, resp. jejích vybraných úseků na kanoích, kajacích či raftech.

Vodáctví jako tradiční forma vodní turistiky převažuje v rámci řešeného území na Otavě jen v úseku středního toku řeky mezi Sušicí a Horažďovicemi. Vodáci tvoří specifickou skupinu turistů, jejíž nároky na infrastrukturu pro vodní turistiku, rozsah a kvalitu služeb se dlouhodobě výrazně nemění. Nároky vodáků na Otavě je možné charakterizovat následovně:

- relativně nízké nároky na komfort a standard ubytovacích služeb (tábořiště, kempy),
- relativně nízké nároky na kvalitu a rozsah vybavení infrastruktury pro vodní turistiku,

- vázanost přímo na vodní tok a z toho plynoucí malá operabilita v území (např. omezená návštěvnost atraktivit cestovního ruchu v okolí vodního toku apod.),
- omezené nároky na dopravní obslužnost v území (kromě dopravy k nástupním a výstupním místům na toku se vodáci pohybují vlastními plavidly).

Klientela s vyššími nároky na kvalitu služeb cestovního ruchu využívá především infrastrukturu pro cestovní ruch, resp. vodní turistiku ve vazbě na horní tok řeky Otavy, především pak v rámci Národního parku, resp. Chráněné krajinné oblasti Šumava, kde jsou situovány kromě tradičních autokempů či kempů také četné penziony, hotely a zařízení pro ubytování v soukromí. Tradičním střediskem cestovního ruchu ve vazbě na řeku Otavu je na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví, z.s.p.o. město Sušice.

Potenciál využitelnosti vodního toku Otavy jako atraktivit cestovního ruchu a vodní turistiky zvláště není stále zcela plně využitý. Převládá zde výše zmiňovaná dlouhodobá orientace na jeden segment vodní turistiky, kterým je vodáctví. Přitom území podél vodního toku disponuje širokým spektrem atraktivit, jak přírodních, tak kulturních.

Vyhodnocení rozvojového potenciálu území

Územní plánování

Na úrovni Plzeňského kraje jsou zpracovány a v roce 2014 aktualizovány Zásady územního rozvoje Plzeňského kraje. Na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví zasahují správní obvody pěti obcí s rozšířenou působností (ORP). Všechny tyto obce mají zpracovány a průběžně aktualizují územně analytické podklady a veškeré informace jsou zveřejňovány nejen na internetových stránkách jednotlivých obcí, ale i souhrnně na stránkách Plzeňského kraje. Vzhledem k tomu, že územní plán je hlavním rozvojovým dokumentem obce, je mu věnována značná pozornost i v jednotlivých členských obcích Místní akční skupiny Pošumaví.

Rozvojová území a jejich definice

Jedním z klíčových cílů veřejných aktérů je zvyšovat životní a ekonomickou úroveň obyvatel a zajistit dlouhodobě udržitelný rozvoj regionu. Tyto cíle jsou dnes úzce spojovány s termínem (místní) ekonomické konkurenceschopnosti. Zatímco v minulosti byla ekonomická konkurenceschopnost a rozvoj spojovány zejména s národními státy, dnes získává stále větší váhu regionální a lokální úroveň. A tato územní specifikace rozvoje je prvním znakem současných přístupů k problematice socio-ekonomického rozvoje. Místní akční skupina Pošumaví akceptuje tento princip ve své práci.

Hlavní rozvojové plochy definované v územním plánu jsou ve sledovaném území Místní akční skupiny Pošumaví následující:

- Klatovy – Za Křesťanským vrškem
- Klatovy – K Štěpánovicům
- Klatovy – Sobětice – Na Švejckém vrchu
- Klatovy – Lubské předměstí
- Sušice – Hradecká

Podrobný popis rozvojových zón je k dispozici v tematické příloze č. 17.

Brownfields

Brownfields jsou pozemky a nemovitosti uvnitř urbanizovaného území, které ztratily svoji funkci a využití, jsou opuštěné a podvyužité, často mají ekologickou zátěž a zdevastované výrobní či jiné budovy (pojem „brownfields“ je přejatý z anglického jazyka, v doslovném překladu znamená „hnědé louky“).

Na území MAS Pošumaví se jedná v Sušici o opuštěný areál kasáren U Kalicha o celkové výměře 83 600 m², kde část objektů je již demolována. Areál má dva vjezdy a objekty jsou umístěny stupňovitě ve svahu v zářezích. Jediným vlastníkem areálu je město Sušice. Další areál leží rovněž v Sušici a jedná se o objekt, který byl původně užívaný jako škola, následně pro zdravotnictví jako porodní oddělení. Po vybudování nové nemocnice v Sušici je objekt o celkové výměře 13 200 m² nevyužitý.

Památkové zóny

Ochrana hmotného kulturního dědictví je veřejným zájmem. Smysl a cíle péče o kulturní dědictví jsou definovány mezinárodními úmluvami a právními předpisy České republiky

Místní akční skupina Pošumaví z.s.p.o. má díky své poloze na hranici se sousedy v Bavorsku, s kterými české jihozápadní příhraničí poutá tisíciletá kulturní i hospodářská výměna a v dějinách střídající se období spolupráce a protivenství, v památkovém fondu velký potenciál.

Znepokojivá je skutečnost, že u mnoha nemovitých památek a památkově chráněných území není v katastru nemovitostí zanesený údaj o jejich památkové ochraně. Národní kulturní památky a památkové zóny na území působnosti MAS Pošumaví jsou vyjmenovány v příloze 17, v tabulce č. 158. Bližší popis rozsahu památkových zón je uveden v tematické příloze číslo 6.

Rekreační zóny

Rekreační zóny jsou propojujícím článkem mezi městem a přírodou. Při návrhu rekreačních zón se snažíme o zachycení souvislostí struktur města a okolní krajiny. Prioritami návrhu jsou dobrá dostupnost a pestrá nabídka rekreačních aktivit zohledňující možnosti krajiny, terénu a přírodního prostředí. Na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví je tento typ zón využíván především u měst se statutem ORP.

Lidský potenciál

Sociální charakteristika

Na sociální charakteristiku oblasti mají zásadní vliv faktory jako vzdělanost, ekonomická aktivita (nezaměstnanost), stabilita populace (podíl rodáků, migrace), podíl menšin či náboženské složení.

Z hlediska hodnocení těchto ukazatelů nejsou ve sledovaných obcích zásadní rozdíly, které by způsobovaly významnější sociální problémy. Podle Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 převládá na území MAS Pošumaví obyvatelstvo české národnosti, bez vyznání. Věřící se většinou hlásí k církvi římskokatolické.

Senioři a mezigenerační dialog

Na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví dnes provozují dvě veřejnoprávní univerzity za podpory vedení MAS a členských místních samospráv univerzity třetího věku. Západočeská univerzita provozuje v Klatovech výuku pro seniory klasickým způsobem, kdy na přednášky dojíždí pedagog z Plzně. Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity zřídila ve spolupráci s managementem MAS v zájmovém území již 13 středisek tzv. virtuální univerzity třetího věku. Pomocí tohoto způsobu výuky založeného na kombinaci multimediálních technologií a e-learningu je možno provozovat plnohodnotné vzdělávání i v malých vesnicích na území působnosti MAS Pošumaví. Ke konci roku 2013 probíhala výuka univerzity třetího věku v Běšinech, Bolešinech, Chanovicích, Horažďovicích, Kasejovicích, Klatovech, Kolinci, Loučimi, Měčíně, Plánici, Staněticích, Sušici a Švihově.

Provozování středisek virtuální univerzity třetího věku vede nenásilnou formou i k mezigeneračnímu dialogu, protože senioři se často obrací na své děti a vnuky s otázkami týkajícími se ovládnutí výpočetní techniky, zatímco mladší generace se v mnohém poučí z textů probíraných na univerzitě jejich rodiči či prarodiči.

Podnikatelé s rozvojovým potenciálem

Na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví došlo v posledním období ke změně podnikatelské infrastruktury. Po ukončení činnosti či výrazném omezení produkce některých velkých a regionálně významných podnikatelských subjektů, jakými byla Škoda Klatovy, Masokombinát Klatovy, Solo Sušice nebo Sport Horažďovice se objevili noví zaměstnavatelé, kteří svoje provozy dále rozvíjejí.

Jedná se především o malé či střední firmy, které jsou schopny využít specifických podmínek Pošumaví a částečně využít kvalifikované pracovní síly, která se uvolnila po původních provozech. Hlavní překážkou pro investici velké firmy je nedostatečná dopravní infrastruktura v celém území, především napojení na páteřní dálnice či rychlostní komunikace a železniční koridory.

Oblast Prácheňska je vytipována jako jedna z lokalit pro vybudování uložistiště jaderného odpadu. Tato plánovaná státní investice vzbuzuje zejména na Horažďovicku odpor místních samospráv.

Spolky s rozvojovým potenciálem

Ve sledovaném území má spolková činnost tradici a bude i do budoucna hlavním pilířem rozvoje občanské společnosti. Již dnes je známa celá řada spolků i mimo region Pošumaví. Patří sem například Klub přátel Klatovska, Klatovské folklorní sdružení Šumava, Klatovské katakomby, Lamberská stezka na Žihobecku, Model klub č. 186 v Bolešinech, O.T.I.S.K. v Chudenicích, Panoráma v Chanovicích, Pionýrská skupina Tuláci z Klatov, Pošumavské sportovní sdružení okresu Klatovy, Spolek pro rozvoj zemědělského podnikání – jihozápad či Vlastivědná společnost Regio. Z dalších neziskových organizací vysoce překračuje hranice regionu působnosti Místní akční skupiny Pošumaví Úhlava o.p.s. Z tradičních „venkovských“ organizací jsou aktivní základní organizace Českého zahrádkářského svazu, a to nejen s klasickou pěstitelskou činností, ale i se specializovanou činností dokonce vázanou na region jako například Pěstitelé klatovských karafiátů. V každém případě je třeba počítat do neziskových organizací s rozvojovým potenciálem ve sledovaném území dobrovolné hasiče, spolky Českomoravské myslivecké jednoty a Českého svazu chovatelů.

Problémem brzdícím činnost spolků je v některých případech menší zapojení mladých lidí do jejich činnosti. Týká se to zejména tradičních subjektů s celostátní strukturou.

Oblasti rozvojového potenciálu

Tradiční lokalizační faktory (dostupnost pracovní síly, dopravní náklady, suroviny aj.) jsou postupně nahrazovány faktory novými, mezi něž patří především schopnost vytvářet a využívat nové znalosti a inovace, kvalita (nikoli pouhá dostupnost) lidských zdrojů a schopnost ekonomických subjektů vzájemně spolupracovat. Kromě toho rychlý technologický rozvoj, pokles dopravních nákladů a rozvoj moderních informačních a komunikačních technologií přináší také zásadní změnu v organizaci ekonomických činností.

Tyto obecně platné formulace definované v celé řadě studií zpracovaných na zakázku Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky jsou na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví částečně naplňovány. V městech Klatovy, Horažďovice, Sušice, Kdyně a Kasejovice je možno hovořit o jednotlivých oblastech rozvoje. V průběhu minulých období však došlo k restrukturalizaci tradičních odvětví, jakými byl potravinářský průmysl, dřevozpracující průmysl a strojírenský průmysl. Zanikly nebo přenesly výrobu do jiných oblastí některé větší podniky (Masokombinát Klatovy, Škoda Klatovy, Solo Sušice) a jejich místo částečně zaplnily některé menší zpracovatelské a výrobní podniky, jako je v Klatovech MASO-WEST s.r.o., Rodenstock s.r.o., Haas Fertigbau Chanovice s.r.o. či celá řada drobných živnostníků.

V regionu fungují menší podniky se standardní stabilizovanou výrobou, která je částečně v rámci podnikových kapacit inovována, ale není zde více rozšířena dynamická spolupráce s vědeckovýzkumnými pracovišti, vysokými školami a univerzitami, technologickými centry a dalšími institucemi na progresivních inovacích. To společně s faktem, že oblast leží relativně mimo dálniční síť, vede k tomu, že celá řada zejména mladších obyvatel sledovaného území odchází za prací do větších aglomerací nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Vlastní prostředky k vícezdrojovému financování

Místní akční skupina Pošumaví je po celou dobu svého trvání klientem Komerční banky a.s. Veškeré spolufinancování projektů realizovaných místní akční skupinou, které bylo nutno předfinancovat a místní akční skupina na ně neměla dostatek vlastních prostředků, bylo kryto výhodnými úvěry této banky. Dalším zdrojem finančních prostředků pro Místní akční skupinu Pošumaví byla vlastní nepravidelná výdělečná činnost zaměřená především na administraci soutěže Regionální potravina Plzeňského kraje. Kromě toho se místní akční skupina organizačně podílela v uplynulém období na propagačních tematických akcích Plzeňského kraje vztahujících se k venkovu jako například celokrajské dožínky, celokrajská zahrádkářská výstava, Festival regionálních potravin a podobně. Obrat z těchto aktivit se ročně pohybuje, jak vyplývá z výroční zprávy, kolem 1 milionu korun.

V rámci dotazníkového šetření, které bylo provedeno v souvislosti s komunitním projednáváním, byly zjišťovány i vlastní zdroje potenciálních žadatelů o finanční prostředky. Zde, jak vyplývá z tabulek, se výše vlastních prostředků, které jsou hlavně samosprávy schopné poskytnout, pohybuje od 10 % u mikroregionů Běleč a Plánicko do 70 % u města Kasejovice. Neziskový sektor a podnikatelé mají na financování svých projektů k dispozici podle stejného zdroje 20 % vlastních prostředků. Z komunitního projednávání vyplynulo, že podnikatelé by předfinancování řešili pomocí bankovních úvěrů, neziskové organizace příspěvků,

dary či půjčkami svých členů nebo sponzorů a většinou až v posledním případě bankovním úvěrem.

V uplynulém období byly pro financování využívány i další programy a dotační tituly pro projekty k naplňování metody LEADER, a to jak místní akční skupinou, tak i jejími členy. Je předpoklad, že tento trend bude pokračovat také v období 2014–2020 i v souvislosti s plánovaným rozšířením administrativních aktivit místní akční skupiny do dalších operačních programů.

2. Analýza problémů (socioekonomická analýza)

Popis území

Shrnutí a analýza problémů:

Problémem řešeného území je roztržitost sídel – přes 400 vesnic a osad, a periferní charakter území s nízkou hustotou osídlení. Převaha malých obcí do 500 obyvatel a roztroušená sídelní struktura vede k regionálním disparitám a rozdílné ekonomické struktuře.

Obyvatelstvo

Shrnutí a analýza problémů:

- klesající počet obyvatel v rámci celé Místní akční skupiny Pošumaví,
- pokles obyvatel ve městech Klatovy, Sušice a Horažďovice (ORP),
- pokles obyvatel v rámci vnitřní periferie na hranicích s Jihočeským krajem – Prácheňsko, Kasejovice,
- zhoršující se věková struktura, stárnutí populace,
- dramatický úbytek obyvatelstva v produktivním věku.

Doprava

Silniční doprava, železniční doprava a cyklodoprava

Shrnutí a analýza problémů:

- stav komunikací a dopravní obslužnost je jeden z největších problémů ve sledovaném území jak podle dotazníkového šetření, tak i podle výstupů z komunitních projednávání,
- absence kapacitních silničních nebo železničních spojení potřebných pro větší investice podnikatelského sektoru,
- absence obchvatů měst a obcí a přetížená silniční doprava na komunikacích I/27 a I/22,
- dlouhodobě špatný technický stav komunikací III. třídy a místních komunikací,
- nedostatečná síť cyklostezek je nahrazována značenými cyklotrasami,
- malá propagace alternativních a kombinovaných způsobů dopravy např. Bike & Ride.

Ochrana proti povodním

Shrnutí a analýza problémů:

- horní toky řek, které protékají zájmovým územím, jsou stále potenciálním zdrojem povodní přes celou řadu nově vybudovaných protipovodňových opatření,
- nebezpečí záplav vzniká v souvislosti s častějším výskytem přivalových dešťů i u menších toků, kde tomu doposud tak nebylo,
- vzhledem k vývoji klimatických podmínek a četnosti povodní a záplav v posledních letech jsou ochranná zařízení na většině území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví nedostatečná a jejich budování včetně varovných systémů by mělo být prioritou i dalším období.

Vybavenost a služby

Bydlení

Shrnutí a analýza problémů:

- výstavba nových bytů probíhá ve větší míře především ve městech,
- počet obyvatel v sídlech většinou nestoupá, nová výstavba je modernizací bytového fondu,
- se stárnutím populace vzniká potřeba sociálních bytů a bytů s pečovatelskou službou pro seniory.

Zdravotnictví

Shrnutí a analýza problémů:

- výstavbou nové nemocnice v Klatovech došlo k významné modernizaci zdravotnického zařízení regionu,
- dostatečné zabezpečení lékařské péče ve větších městech,
- potřeba zlepšení dostupnosti lékařské péče v menších sídlech,
- potřeba kvalifikovaného zdravotnického personálu a lékařů do zdravotnických zařízení,
- stárnutí praktických lékařů a stomatologů v regionu a chybějící nástupci.

Půdní fond

Shrnutí a analýza problémů:

- díky malé industrializaci nedochází k radikálnímu úbytku půdního fondu,
- nedostatečně rychlý průběh pozemkových úprav,
- zemědělská půda je díky charakteru území využívána k chovu skotu a výrobě krmiv.

Životní prostředí

Odpadové hospodářství a nakládání s odpady

Shrnutí a analýza problémů:

- většina odpadů vznikajících na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví je skládkována, zatím nízký podíl recyklace,
- přesto třídění odpadů v některých obcích do kontejnerů na dobré úrovni,
- chybí kompostárny,
- chybí spalovna odpadu.

Ochrana vod

Zdroje vod

Shrnutí a analýza problémů:

- zdrojů pitné vody v území je dostatek,
- přestože zatím obecně nedochází v řešeném území ke kritickému nedostatku vody, je třeba vodním zdrojům i v budoucnu věnovat maximální pozornost, vzhledem k probíhajícím klimatickým změnám i zásahům člověka do krajiny.

Čistota pitné vody

Shrnutí a analýza problémů:

- skupinový vodovod je v území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví pouze na Klatovsku z vodní nádrže Nýrsko,
- přes vybudování a modernizaci vodovodů v celé řadě obcí zůstává práce na této části infrastruktury prioritou pro většinu členských mikroregionů.

Čistota pozemních vod

Shrnutí a analýza problémů:

- čistotu povrchové vody ovlivňují především odpadní vody z menších sídel,
- z horší kvality vody vznikají u chovných rybníků ztráty na rybách, u rekreačních na úbytku návštěvníků,
- chybí prostředky na budování kanalizace a ČOV v malých obcích, což zabraňuje jejich rozvoji.

Čištění vody

Shrnutí a analýza problémů:

- čistotu povrchové vody ovlivňují především odpadní vody z menších sídel,
- z horší kvality vody vznikají u chovných rybníků ztráty na rybách, u rekreačních na úbytku návštěvníků,
- chybí prostředky na budování kanalizace a ČOV v malých obcích, což zabraňuje jejich rozvoji.

Zadržování vody v krajině a záplavová území

Shrnutí a analýza problémů:

- zadržování vody v krajině je třeba věnovat velkou pozornost zejména další revitalizací vodních toků,
- je třeba hledat cesty k obnově původních rybníků, případně k budování rybníků nových,
- prioritou je i udržba záplavových území podél toků.

Ochrana přírody

Shrnutí a analýza problémů:

- zachovalá příroda a krajinný ráz na území působnosti Místní akční skupiny Pošumaví,
- velké množství udržovaných maloplošných přírodních rezervací,
- velký počet památných stromů a zájem veřejnosti o jejich ochranu,
- problém v rozdílném přístupu orgánů ochrany přírody, samospráv a aktérů v cestovním ruchu v přístupu k ochraně velkoplošných i maloplošných rezervací,
- obavy z rozšiřování přírodních parků vzniklé nesprávným vnímáním jejich statutu.

Energetika

Shrnutí a analýza problémů:

- zabezpečení energiemi je ve sledovaném území na solidní úrovni,
- z obnovitelných zdrojů je nejvíce energie získáváno ze solárních elektráren a bioplynových stanic,
- využití větrné energie je na území MAS Pošumaví omezeno nevhodnými povětrnostními podmínkami. Není vyloučeno individuální využití, ale nadějnost pro systémovou aplikaci je nízká,
- využití kinetické energie vody je možné na bázi malých vodních elektráren. Pro budování větších elektráren nejsou v území vhodné podmínky,
- další rozvoj výstavby bioplynových stanic je také omezen získáváním materiálu na výrobu plynu a v některých případech i odporem veřejnosti proti jejich výstavbě v místě jejich bydliště.

Život v obcích se zaměřením na:

Spolky

Kulturní a sportovní vybavenost a aktivity a infrastruktura pro kulturní a společenské akce

Shrnutí a analýza problémů:

- poměrně hustá síť spolků a dalších NNO na venkově,
- vedle tradičních spolků vznikají i nové organizace kvůli konkrétním aktivitám,
- spolky jsou významným partnerem obcí při pořádání celé řady akcí a naopak,
- některé tradiční spolky mají problém s generační obměnou – nezájem mladých lidí o činnost, zejména tam, kde jsou vyžadovány soustavné aktivity např. krmení zvířat,
- technické vybavení na pořádání společenských akcí se značně zlepšilo (festivalové stany, stánky, podia, apod.),
- existuje nekoordinovanost v pořádání akcí v rámci Místní akční skupiny Pošumaví (kalendář akcí), který by pomohl ještě zvýšit jejich návštěvnost, mnohdy dochází k jejich kumulaci v jednom termínu,
- potřeba zajištění pomoci při předfinancování některých aktivit dobrovolných spolků u projektů s následným financováním.

Sociální a zdravotní služby

Shrnutí a analýza problémů:

- sociální a zdravotní služby nejsou na sledovaném území rozmístěny rovnoměrně,
- mnohdy není v této problematice dostatečně doceněna role rodiny,
- se stárnutím populace bude narůstat potřeba sociálního bydlení a domů s pečovatelskou péčí.

Ostatní problematika

Drogová problematika

Shrnutí a analýza problémů:

- podle mediálních zpráv podpořených stanovisky Policie ČR jedna z velkých a zatím částečně skrytých hrozeb ve sledovaném území,
- chybí systematická prevence a vzdělávání,
- rizika šíření závažných chorob z odhozeného použitého zdravotnického materiálu na volných prostranstvích.

Bezpečnost

Shrnutí a analýza problémů:

- potřeba dalších osvětových akcí pro občany v oblasti finanční gramotnosti, zabezpečení majetku,
- je nutná další spolupráce samospráv, Policie České republiky, popřípadě městské policie v ochraně majetku a zdraví občanů.

Podnikání, výroba, zaměstnanost

Shrnutí a analýza problémů:

- kolísající míra nezaměstnanosti na většině území MAS,
- nízká míra uplatnění kvalifikované pracovní síly – migrace mimo území působnosti MAS, naopak se začíná projevovat nedostatek určitých řemeslných profesí (instalatéři, stavební řemesla, apod.),
- potenciál využití seniorů v dobrovolnické práci.

Vzdělávání, školství

Shrnutí a analýza problémů:

- udržení škol i v menších sídlech je prioritou obcí, které je zřizují,
- nabídka míst na středních školách v regionu převyšuje v některých oborech poptávku,
- chybí zájemci o učňovské školství,
- dobrá nabídka uměleckých škol,
- možnost kombinovaného vysokoškolského studia zřizovaného veřejnoprávní univerzitou přímo v regionu,
- vznikající síť komunitních škol – podpora celoživotního vzdělávání „zdola“.

Turistický ruch

Shrnutí a analýza problémů:

- vysoký potenciál cestovního ruchu v Pošumaví, významný faktor ovlivňující ekonomiku regionu a kvalitu života místních obyvatel,
- intenzita turistického využití podhůří Šumavy zaostává za svými možnostmi (je přitom zásadní pro rozvoj udržitelného turismu i na Šumavě),
- fenomén chalupaření v celém regionu Pošumaví,
- potenciál kulturního a historického dědictví na venkově,
- bohatá historie a tradice, slavní rodáci,
- významné národní kulturní památky a městské památkové rezervace,
- velký počet venkovských muzeí a jejich vysoký rozvojový potenciál do budoucna,
- zachované prvky původní venkovské architektury, vesnické památkové zóny,
- kulturní život soustředěný do měst, malá možnost pravidelného kulturního vyžití ve venkovských obcích,
- množství jednorázových kulturních, hudebních a společenských akcí,
- postupný návrat lidových tradic na venkov,
- velký počet významných sportovních akcí národního a regionálního významu,
- návaznost občasných sportovních akcí mezinárodního významu,
- nedostatečná a mnohde zastaralá infrastruktura pro cestovní ruch a rekreaci,
- malá kapacita a nižší úroveň ubytovacích zařízení,
- celkově nižší obsazenost zařízení cestovního ruchu (ve srovnání se Šumavou),
- minimum stylových gastronomických zařízení zaměřených na nabídku regionálních jídel a místních specialit s maximálním využitím místní produkce,
- nedostatečná adekvátní nabídka pro zimní a mezisezónní období (nevyrovnanost letní a zimní sezóny)
- velmi dobré podmínky pro aktivní trávení volného času, existence páteřní cyklostezky č. 38
- rozvíjející se hipoturistika a další nové rekreační a poznávací aktivity CR (poutní stezky, židovské památky, naučné stezky a stezky dědictví)
- při propagaci turistické nabídky je celkově značně podceněn význam moderních marketingových a propagačních metod na bázi ICT
- zatím chybí celková marketingová koncepce
- většina subjektů nemá svou propagaci zaměřenou na konkrétní cílovou skupinu (segment na trhu), aplikují tzv. masový marketing
- obsah propagačních materiálů je limitován správními hranicemi měst, obcí.

Vyhodnocení rozvojového potenciálu území

Shrnutí a analýza problémů:

- v území existuje rozvojový potenciál, který je však třeba podpořit,
- u podnikatelů zlepšením zejména dopravní infrastruktury,
- vzbuzením zájmu vědeckovýzkumných pracovišť o spolupráci se subjekty v regionu,
- rozvojem průmyslových a dalších zón,
- u spolků zapojením většího množství mladých lidí do činnosti.

3. Analýza rozvojových potřeb a potenciálu

Rozvojové potřeby v regionu byly zjišťovány pomocí dotazníků distribuovaných jak elektronickou formou prostřednictvím internetových stránek a emaily, tak i v papírové formě prostřednictvím členů a partnerů Místní akční skupiny Pošumaví. Rovněž byly dotazníky rozeslány na všechny městské a obecní úřady a byly rozdávány i během komunitních projednávání. Dotazníky byly koncipovány zvlášť pro samosprávu, podnikatele a neziskový sektor. Do dotazníků měli respondenti psát to, co podle jejich názoru v místě jejich bydliště nebo podnikání chybí a co by navrhovali zlepšit, jaké jsou jejich potřeby. Zároveň měli hodnotit stejně jako ve škole jednotlivé oblasti od jedničky (nejlepší) po pětku (nejhorší). Při vyhodnocování byl ze zjištěných odpovědí vypočítán průměr za dané území. Bylo také vypočítáno procento obcí v rámci mikroregionu, ve kterých je zpracován územní plán, nachází se brownfield a podle názorů místních jsou podnikatelé či neziskové organizace s rozvojovým potenciálem. Poslední informace se týkala možnosti spolufinancování a říká kolik procent vlastních prostředků je v jednotlivých mikroregionech k dispozici pro financování potřebných projektů. V rámci Místní akční skupiny Pošumaví se navrátilo 198 vyplněných dotazníků. Členění potřeb po jednotlivých členských mikroregionech a městech kompletně je k dispozici v tematické příloze č. 18. Málo dotazníků přišlo pouze z mikroregionu Střední Pošumaví. Nebyly proto pro zachování objektivity zahrnuty do samostatné tabulky, a protože z komunitních projednávání vyplývaly podobné problémy a potřeby jako v ostatních částech Místní akční skupiny Pošumaví, byly tyto dílčí poznatky zahrnuty do výstupů za celou MAS. V následující tabulce jsou uvedeny hlavní potřeby, které vyplynuly z dotazníků za celou Místní akční skupinu Pošumaví.

Potřeby v regionu působnosti Místní akční skupiny Pošumaví

- vybudování a vylepšení ČOV
- vybudování vodovodů
- opravy silnic, chodníků a cest
- zlepšení služeb v menších obcích – prodejny, lékař, dostupnost škol, benzinové čerpací stanice, atd ...
- plynofikace menších obcí a místních částí
- výměna kotlů na spalování
- výstavba malometrážních bytů
- vybudování komplexů pro odpadové hospodářství (sběrné dvory, kompostárny...)
- obnova zeleně v obcích
- rozšíření sociálních služeb
- zlepšení třídění odpadu a bioodpadu
- odstraňování černých skládek
- zlepšení dopravních spojů z obcí mimo hlavní tahy
- vybudování víceúčelových hřišť
- zlepšení zaměstnanosti
- zvýšit počet informačních tabulí pro turisty
- zvýšit počet ubytovacích kapacit v mikroregionu
- výměna starých kotlů na uhlí
- snížit dusičnany v pitné vodě
- zlepšit oseední postupy na orné půdě
- zvýšit bezpečnost v obcích a v krizových oblastech (okolo sociálních ubytoven)
- vzdělávání a vytvoření pracovních míst rozvojem cestovního ruchu
- zvýšit propagaci turistických a cykloturistických cílů
- zvýšit počet restaurací v mikroregionu
- zvýšit kapacitu sportovišť
- vybudování dětských hřišť
- vybudování mateřských škol
- obnova místních tradic
- změny územních plánů
- stavba/rekonstrukce víceúčelových hřišť, obnova fotbalových kabin
- pořízení kamerového systému v obcích
- zajistit prostory pro zájmové aktivity občanů
- vzbudit zájem mladých lidí o dění v obci a ve spolecích
- výstavba protipovodňových opatření
- revitalizace potoků a obnova a údržba rybníků

V rámci dotazníkové akce a na komunitních projednáváních byly zjišťovány potřeby v jednotlivých oblastech po mikroregionech a členských městech. K oblastem respondenti přiřazovali známku jako ve škole. Jednička znamenala stav, který není třeba měnit, pětka byla nejhorším možným hodnocením. Ze všech hodnocení byl spočítán průměr, který vyjadřuje, jaká je potřeba danou problematiku řešit. Čím vyšší hodnota, tím je vyšší potřeba se uvedenou záležitostí v daném území zabývat. Poslední otázkou, která nebyla hodnocena známkami, byl dotaz na procentickou aktuální výši použití vlastních prostředků na realizaci projektů, řešících uvedené projekty.

V následující tabulce jsou uvedeny výsledky šetření potřeb. Do podrobného hodnocení nebyly zahrnuty pro nízký počet respondentů, kteří by vyplnili dotazník ve všech rubrikách, výstupy mikroregionu Střední Pošumaví. Do celkových vyhodnocení potřeb regionu byly z tohoto území vzaty výstupy z komunitního projednání v Hartmanicích ze dne 28. 4. 2014.

Kromě dotazníků vyplňovaných představiteli samospráv, nejčastěji starosty a obecními zastupiteli, byla část dotazníků vyplněna podnikateli a představiteli neziskových organizací. Další relevantní údaje od těchto osob byly získány na komunitních projednáváních, které se uskutečnily 13. 5. 2014 v Horažďovicích, 14. 5. 2014 ve Kdyni, 19. 5. 2014 v Sušici a 26. 5. 2014 v Klatovech. Výstupy z těchto setkání a písemných podkladů byly vyhodnoceny v samostatné tabulce.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020 na územní působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o.

Místní akční skupina Pošumaví z.s.p.o.

Hodnocená potřeba	Místní akční skupina Pošumaví z.s.p.o.								
	Běleč	Kasejovice	Kdyňsko	Klatovy	Měčínsko	Plánicko	Prácheňsko	Sušice	Střední Pošumaví
Stav technické infrastruktury	3,21	2,00	3,8	2,00	2,50	3,58	3,20	1,00	mikroregion nedodal relevantní údaje pro objektivní hodnocení
Stav komunikací	3,32	3,00	3,43	3,00	3,00	3,58	3,20	2,00	
Dopravní obslužnost	2,47	2,00	2,14	2,50	3,00	2,83	3,40	3,00	
Vybavenost obce a služby v ní	2,89	2,00	3,00	2,00	4,00	3,00	2,60	2,00	
Bydlení	2,56	2,00	2,43	2,50	2,50	2,92	3,60	1,00	
Odpadové hospodářství a nakládání s odpady	2,26	1,00	2,57	1,50	2,00	2,50	2,00	2,00	
Ochrana ovzduší	2,68	1,00	2,86	2,50	2,50	3,00	3,20	2,00	
Čistota pitné vody	2,47	1,00	2,71	2,00	2,00	2,58	1,60	2,00	
Čistota pozemních vod	2,45	0	2,86	2,00	2,50	2,78	2,80	2,00	
Čištění vody	2,39	1,00	2,67	2,00	2,00	3,82	3,40	2,00	
Protierozní opatření	3,11	2,00	2,86	3,00	4,00	2,82	2,80	2,00	
Zadržování vody v krajině	3,17	2,00	2,71	3,00	4,00	2,92	2,80	2,00	
Zeleň v krajině a v sídlech	2,05	2,00	2,00	2,00	2,00	2,42	2,40	3,00	
Napojení na energetické zdroje	1,89	2,00	1,86	1,50	2,00	2,83	1,80	2,00	
Využívání obnovitelných zdrojů energie	2,67	2,00	3,14	3,00	2,50	3,17	2,80	2,00	
Život v obcích - spolky	2,05	2,00	2,43	1,50	1,50	2,08	2,20	1,00	
Kulturní a sportovní vybavenost a aktivity	2,84	1,00	2,43	1,50	2,00	2,42	2,50	1,00	
Sociální a zdravotní služby	2,79	2,00	2,57	1,00	3,00	2,67	2,80	1,00	
Podnikání, výroba a zaměstnanost	2,95	2,00	3,14	4,00	3,00	3,25	3,80	2,00	
Vzdělávání a školství	2,38	2,00	1,86	1,00	2,00	2,09	2,60	1,00	
Řízení obcí, informovanost a spolupráce	2,26	2,00	2,14	2,00	2,50	2,58	2,20	1,00	
Bezpečnost	2,95	2,00	2,71	2,00	3,00	2,58	3,20	2,00	
Turistický ruch	2,59	4,00	2,29	2,00	3,50	3,08	3,20	1,00	

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020 na územní působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s.p.o.

Místní akční skupina Pošumaví z.s.p.o.

V kterých oblastech má území rozvoj. potenciál									
Odpadové hospodářství	2,58	1,00	3,33	1,50	3,50	3,09	2,80	2,00	
Výroba a zaměstnanost	3,06	2,00	3,14	4,00	3,00	3,42	3,60	4,00	
Podnikání	3,12	2,00	3,43	3,00	3,00	3,08	3,00	2,00	
Z toho cestovní ruch	2,78	4,00	3,14	2,00	3,00	3,27	3,00	2,00	
Kultura a sport	2,72	1,00	3,00	1,50	2,50	2,67	2,75	1,00	
Spolky s rozvojovým potenciálem	2,41	2,00	3,00	2,00	2,00	2,33	2,75	2,00	
Vlastní prostředky ke spolufinancování	Cca 10 %	Cca 70%	Cca 30%	Cca 20%	Cca 30%	Cca 10%	Cca 30%	Cca 30%	

Problémové okruhy	Průměr
Spolky	
Stav komunikací	3,50
Dopravní obslužnost	1,00
Vybavenost obce a služby v ní	3,00
Bydlení	1,00
Spolky:	2,00
jejich aktivita	2,00
spolupráce mezi nimi a dalšími neziskovkami v obci	2,00
spolupráce s obcí	1,00
Kulturní a sportovní vybavenost a aktivity	2,00
Sociální a zdravotní služby	1,50
Podnikání, výroba a zaměstnanost	3,50
Vzdělávání a školství	2,00
Řízení obcí, informovanost a spolupráce	1,50
Chovatelství	3,00
Zahrádkaření	2,00
Sociální oblast	2,00
Kultura	1,50
Ostatní spolky a NNO	0
Bezpečnost	4,50
Turistický ruch	1,50
Spolky s rozvojovým potenciálem	0
Rozvojový potenciál pro aktivitu NNO	0
Celoživotní vzdělávání	2,00
Sport	1,50
Ochrana přírody a ŽP	3,00
Mládežnické organizace	0
Ostatní NNO - název a známka	0

Shrnutí analýzy potřeb:

- hlavní potřebou v rámci zájmového území jsou investice do infrastruktury,
- nejčastější požadavky jsou opravy místních komunikací, výstavby čistíren odpadních vod, rekonstrukce kanalizací a vodovodů,
- požadavky na lepší systém likvidace odpadu, budování malých kompostáren,
- z hlediska metody LEADER se objevují požadavky na budování komunitních center, lepší vzájemnou komunikaci mezi samosprávami, podnikateli a neziskovým sektorem a v některých případech lepší spolkový život v obcích,
- celková potřeba zlepšení infrastruktury potřebné pro rozvoj cestovního ruchu,
- požadavky jsou na zlepšení bezpečnosti, zejména v oblasti drogové prevence,
- požadavky na zlepšení protierozních opatření a ochranu zemědělské půdy.

Vzhledem k rozsáhlosti území se jeví jako nejvhodnější metoda pro analýzu potřeb regionu působnosti Místní akční skupiny Pošumaví SWOT analýza. Tato metoda byla použita pro definování rozvojových potřeb celého zájmového území.

SWOT analýza celková

SWOT analýza byla v první fázi zpracována pro všechny tematické oblasti dohromady. Podobně jako celá Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020 byla zpracována kombinací expertního a komunitního přístupu. Řešené území MAS Pošumaví bylo v rámci SWOT analýzy zhodnoceno z hlediska rozvojových předpokladů – silných a slabých stránek a potenciálních příležitostí a ohrožení.

Analýza vychází jednak z již zpracovaných strategických místních a regionálních dokumentů a především z komunitních projednání se zástupci obcí, podnikatelů, zemědělců, venkovských spolků a dalších neziskových organizací. Doplněna byla závěry a doporučeními odborných pracovních skupin místní akční skupiny a některých analytických a strategických dokumentů zpracovaných v území Místní akční skupiny Pošumaví, členských mikroregionů a Plzeňského kraje. Spolu se základní analýzou území nastiňuje mnohá další opatření k budoucímu rozvoji regionu.

Analýza SWOT

Silné stránky

- velký region působnosti
- existence regionálních železničních tratí Plzeň – Klatovy – Železná Ruda, Plzeň – Horažďovice – České Budějovice, Klatovy – Domažlice a Klatovy – Sušice – Horažďovice.
- fungující odpadové hospodářství – svaz komunálního odpadu se sběrnými dvory v ORP
- dostatečné vybavení obecních úřadů výpočetní technikou, napojení všech obcí na internet
- základní občanská vybavenost ORP na dobré úrovni (obec s rozšířenou působností, obchody, pošty, lékařská péče, drobné služby, mateřská a základní škola, atd.)
- pestrost území – geologicky, geomorfologicky, klimaticky, pedologicky, biogeograficky
- atraktivní přírodní prostředí s neporušenými přírodními scenériemi
- Otava - vodácká řeka + rýžování zlata
- většina obcí má zpracovaný územní plán nebo urbanistickou studii
- možnost individuální bytové výstavby
- relativní dostatek volných ploch pro rozvoj venkovských sídel
- poměrně široký prostor pro rozvoj turistiky
- členité území krajiny velmi vhodné pro sportovně turistické využití, zejména pro pěší turistiku a cykloturistiku v létě a běžecké lyžování v zimním období
- historické kořeny, zemské stezky
- relativně vysoká četnost kulturně historických památek
- obnova tradičních akcí – poutě, zábavy, masopusty
- velké množství turistických zajímavostí a kulturně - historických památek
- nově opravené památky drobné venkovské architektury (kapličky, památníky, boží muka) na území MAS Pošumaví
- silná integrita a identita obyvatel s regionem, vztah občanů ke své obci (k bydlišti) i k celému regionu
- blízkost Šumavy a magistrátního města Plzeň
- národní kulturní památky (Velhartice, Rabí, Červené Poříčí, Švihov a další)
- z části zachovaná venkovská a historicky rostlá zástavba s řadou památkově chráněných objektů
- kulturní a historické bohatství území MAS Pošumaví
- vysoký podíl bydlení v rodinných domech
- levná pracovní síla a nízká průměrná mzda jako konkurenční výhoda pro případné investory a nové podnikatele
- působnost Konzultačního střediska ČZU v Klatovech s možností bakalářského a navazujícího studia
- poměrně hustá síť středních škol a studijních oborů

- neveřejné mezinárodní letiště Klatovy zaměřené na sportovní parašutismus a kurzy létání
- jižní část území – CHKO a NP Šumava
- dlouhodobě dobrý stav většiny složek životního prostředí ve srovnání s ostatními regiony

Slabé stránky

- Rozsáhlé venkovské oblasti se slabými centry
- Zanedbanost a nedostatečné využití památkových objektu
- nevyvážená úroveň terciálního sektoru
- omezená nabídka pracovních příležitostí
- poloha „na konci“ okresů i kraje mimo hlavní rozvojové osy – jedná se o periferní oblast Plzeňského kraje
- nedostatek pracovních příležitostí v regionu (zvláště pro absolventy středních a vysokých škol) a z toho vyplývající emigrace mladých a kvalifikovaných obyvatel
- určitá nesourodost území MAS Pošumaví
- nižší kvalifikace a flexibilita obyvatelstva oproti městským oblastem
- zvýšená závislost obyvatel některých sídel na jediném ekonomickém subjektu nebo odvětví
- horší dopravní obslužnost Sušice
- nedostatečná technická a dopravní infrastruktura pro nové výroby
- nedostatečný rozsah integrovaného dopravního systému
- špatný stavebně technický stav pozemních komunikací II. a III. třídy a ve vlastnictví obcí
- absence veřejného rozhlasu a varovného systému krizového řízení v některých obcích MAS Pošumaví
- absence protipovodňových opatření
- nižší míra podnikatelské aktivity - nedostatečná a málo účinná podpora malého a středního podnikání
- pokles míry investic a nízká míra reinvestic zahraničních podniků
- omezená struktura a dostupnost sektoru služeb
- obecný problém nedostatku kapitálu na investice do dalšího rozvoje města a obcí
- nedostatečná finanční samostatnost malých obcí
- finanční nákladnost přípravy pozemků pro individuální bytovou výstavbu
- zanedbaný stav nemovitostí (chátrající objekty)
- nedostatek pozemků ve vlastnictví obcí
- chybějící veřejné vodovody v nejmenších sídlech (obcích) a nevyhovující zdroje pitné vody v některých sídlech
- nedostatečné čištění odpadních vod – chybějící kanalizace a ČOV
- celkově nízké využití obnovitelných zdrojů energie při vytápění bytových domů a objektů v majetku obcí
- nedostatečné využívání obnovitelných zdrojů energie
- nedostatečný počet dětí, stárnutí obyvatelstva

- nedostatečné autobusové spojení z nejmenších sídel
- malá nabídka služeb cestovního ruchu – stravování, ubytování, wellness, zážitkové turistiky atd.
- nezájem podnikatelů o možné finanční podpory podnikání kvůli byrokracii
- roztržitost a nekoordinovanost činností místní samosprávy a podnikatelů uvnitř obcí a mikroregionů a MAS Pošumaví
- nedostatek technického zázemí pro rozvoj turistiky
- špatná distribuce propagačních materiálů k potenciálnímu klientovi
- nedostatek alternativních atrakcí a atraktivit pro turisty v případě špatného počasí a mimo sezónu
- nízká míra aplikace univerzitní vědy v podnicích
- nedostatek možností pro koupání – venkovních bazénů i přírodních koupališť
- nedostatek kvalitních parkovacích ploch u hlavních turistických cílů, jejich nevhodné umístění
- málo kulturně - společenských zařízení pro setkávání občanů
- absence cílené a koordinované nabídky produktů cestovního ruchu zaměřené na různé cílové skupiny
- omezená nabídka a nevyhovující struktura ubytovacích zařízení, chybí hlavně dostatečné možnosti levnějšího ubytování přístupného široké veřejnosti
- nízký počet zaměstnanců v oblasti cestovního ruchu a jejich nízká kvalifikace
- neexistence výrazných regionálních produktů známých i mimo území MAS Pošumaví
- horší podmínky pro rozvoj intenzivního zemědělského podnikání
- nedostatečné prostředky obcí na rekonstrukci a modernizaci objektů mateřských a základních škol včetně tělocvičen a sportovních hřišť
- nízká úroveň separování bioodpadů
- znečištěné ovzduší ze zastaralých kotlů na pevná paliva rodinných domů i v malých sídlech
- malá účinnost prevence kriminality a závislosti na návykových látkách dospívající mládeže
- nedostatečné prostředky na opravu památkově chráněných objektů
- nerozvinutá síť cyklostezek a tedy cyklodopravy místních obyvatel do škol, zaměstnání apod.
- postupující eroze zemědělské půdy díky většímu osevu širokořádkových plodin (kukuřice) v kopcovité krajině pro provoz bioplynových stanic

Příležitosti

- podpora investic - využití rozvojových fondů pro podporu výstavby infrastruktury, pro rozvoj podnikání
- budování a využívání průmyslových zón
- využívání programů podpory ze strany obcí i místních podnikatelů
- existence mnoha nevyužitých turistických zajímavostí
- pestrá nabídka rekreačního vyžití v širokém okolí
- zvýšení atraktivity regionu - nabídky investičních možností ze strany obcí

- možnost lobbingu za region zastoupení velkého počtu obyvatel
- transformace a diverzifikace činností zemědělských subjektů a rozvoj doplňkových činností zemědělských podniků
- větší využití obnovitelných zdrojů surovin a energie
- vytváření nezemědělských pracovních míst, zejména v oblasti služeb cestovního ruchu
- efektivní využívání nemovitého majetku obcí, organizací a fyzických osob
- vzrůstající zájem obyvatel o bydlení na vesnici – rozvoj bytové výstavby, stabilizace počtu obyvatel
- pestrost území – potenciál pro kvalitní bydlení, rekreaci a cestovní ruch
- nižší ceny pozemků a nemovitostí ve venkovských sídlech
- dokončení výstavby technické infrastruktury, zařízení občanské vybavenosti a zlepšení dopravní obslužnosti v nejmenších sídlech na území MAS Pošumaví
- zvýšení nabídky v oblasti služeb cestovního ruchu pro rozvoj místních podnikatelských aktivit
- společná propagace obcí, mikroregionů a MAS (obce + podnikatelé)
- zavedení komerčně využitelného produktů cestovního ruchu
- vybudování nových sportovně-rekreačních zařízení a značených tras včetně zázemí
- rekonstrukce ubytoven a vybudování levných ubytovacích zařízení (turistických ubytoven) přestavbou v současnosti nevyužitých objektech v majetku obcí (např. školských zařízení, škol v přírodě)
- provoz a pravidelná aktualizace vlastních internetových stránek mikroregionu včetně odkazů
- možnost prezentace regionu na veletrzích cestovního ruchu
- lepší propagace akcí místního a regionálního významu
- obnovením místních tradic přispět k zvýšení návštěvnosti území
- realizace značení cyklotras, pěších tras, kulturních a turistických cílů
- vybudování uceleného systému dopravy lodí a osob v rámci rozvoje vodácké turistiky na Otavě
- využití dotačních titulů (grantů) na všechny prioritní oblasti
- nárůst počtu pracovních příležitostí v oblasti sektoru cestovního ruchu
- rostoucí zájem obyvatel o spolkovou činnost a dění v obci,
- revitalizace tradičních řemesel s cílem produkovat regionálně typické výrobky a zajistit jejich prodej
- příprava výstavby nových moderních sportovišť a sportovních, či společenských areálů s doprovodným zázemím a modernizace těch současných
- další budování a rozvoj cyklotras, cyklostezek a naučných stezek
- využívání poradenských a informačních služeb při přípravě projektů do rozvojových programů státu a EU
- využití vodních ploch k rekreačním účelům a k podnikání
- podpora celoživotního vzdělávání v rámci trvale udržitelného rozvoje ze strany obcí
- zlepšení kvality připojení k internetu v rámci široké veřejnosti

- koordinace aktivit obcí v mikroregionech a MAS směřujících do rozvoje a obnovy venkova
- kooperace a koordinace mezi klíčovými subjekty veřejného, soukromého i neziskového sektoru v regionu
- společná příprava pro možnost čerpání finančních prostředků z krajských, národních a evropských dotačních titulů – synergický efekt
- revitalizace veřejných prostranství v obcích
- spolupráce škol s obcemi
- rostoucí zájem o rekreaci a trávení volného času v tuzemsku
- vylepšení celkové image obcí na území MAS Pošumaví
- tvorba nových pracovních míst a využití volných pracovních sil v lokalitě
- zvyšování kvalifikace pracovních sil v regionu
- rozvoj sociálních služeb a včetně jejich zázemí
- obnova památek a jejich vyšší využití pro rozvoj cestovního ruchu
- pokračující obnova tradic a jejich využití pro zvýšení soudržnosti obyvatel
- sbližování kultur v příhraničním regionu (Čechy, Bavorsko)
- sdružení prostředků na společné projekty – ve vodním i odpadovém hospodářství
- kultivace a trvalá údržba krajiny a přírody jako součást drobného alternativního podnikání a řízeného rozvoje cestovního ruchu
- realizace protipovodňové ochrany, revitalizace toků a rybníků
- rozvoj integrovaného systému veřejné dopravy (ekologické autobusy, železnice)
- postupná realizace pozemkových úprav a výstavba společných zařízení, která zastaví erozi půdy a omezí prudké záplavy při extrémních srážkách
- rozvoj celoživotního vzdělávání a tím zvyšování konkurenceschopnosti pracovní síly i počtu živnostníků

Hrozby

- nárůst podílu obyvatelstva v poproduktivním věku
- stárnutí obyvatel a jeho dopady na kapacity zdravotnických a sociálních služeb
- pokračující odchod mladých lidí po ukončení vzdělání do hospodářských center mimo území MAS
- nejednotný postup zájmových skupin (veřejná správa, podnikatelé, NNO) při získávání podpory pro rozvoj regionu
- malá spolupráce mikroregionů mezi sebou
- malá kooperace a spolupráce podnikatelské sféry, včetně spolupráce s obcemi
- nedostatek prostředků na podporu rozvoje podnikání
- nedostatek pracovních příležitostí v malých odlehlých sídlech
- nedostatek finančních prostředků na předfinancování projektů ze strukturálních fondů EU

- nedostatečná informovanost obecních úřadů a podnikatelů o možných finančních podporách
- další zhoršování stavu komunikací v důsledku nedostatku finančních prostředků jejich správců
- negativní doprovodné důsledky rozvoje cestovního ruchu
- nekoncepční rozvoj cestovního ruchu ze strany představitelů měst a obcí MAS Pošumaví
- nezájem místních podnikatelů o poskytování služeb cestovního ruchu
- nesprávná náplň propagačních materiálů
- podcenění významu informačních center a moderních informačních technologií
- nekvalitně provedené rozvojové projekty
- snižující se vzdělanost obyvatelstva MAS Pošumaví
- nedostatek atraktivních pracovních míst pro absolventy vysokých škol
- nedostatek kvalifikované pracovní síly
- nedocnění významu kulturního a přírodního bohatství regionu
- zhoršující se životní úroveň některých skupin obyvatelstva, růst rizikových skupin obyvatelstva
- nedostatečná připravenost a nezájem o čerpání zdrojů z fondů a programů EU
- nedostatek připravených individuálních projektů pro rozvoj regionu zpracovaných na základě této strategie
- citlivost sektoru cestovního ruchu na zvraty v ekonomice
- nedocněný význam cestovního ruchu místními obyvateli a jejich záporný vztah k turistice a souvisejícím službám
- podcenění významu cestovního ruchu jako předmětu podnikání a zaměstnanosti
- sílící pozice a rozvoj konkurenčních regionů ve vztahu k podpoře podnikatelských aktivit včetně cestovního ruchu
- ukončení podnikatelské činnosti stávajících subjektů
- nevhodné úložiště jaderného odpadu
- další chátrání železniční tratě, stanic a zastávek – riziko dalšího omezování, příp. zastavení provozu
- znehodnocování krajinných hodnot neuváženým rozvojem cestovního ruchu a nepřiměřenými činnostmi v zemědělství a lesnictví
- ohrožení přírody a krajiny povodněmi a záplavami
- administrativně náročné čerpání dotací z fondů a programů EU, které odrazuje řadu žadatelů, nepřiměřené sankce i za formální pochybení příjemce dotace.

4. Zmapování strategií, jejichž realizace se odehrává na území

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020 navazuje na celou řadu dalších strategických dokumentů, které jsou realizovány v územní působnosti Místní akční skupiny Pošumaví. Jedná se o jak o dokumenty, které byly zpracovány Plzeňským krajem a jejich působnost je určena pro celé území kraje, tak i o rozvojové studie a strategie zpracované některými mikroregiony, členy Místní akční skupiny Pošumaví, či jejich členskými obcemi.

Nejdůležitějším dokumentem v případě Plzeňského kraje je strategie, která z Programu rozvoje kraje 2014+ a obsahuje následující strategické cíle: Pro dosažení globálního cíle bylo definováno šest strategických cílů Programu rozvoje Plzeňského kraje, které reagují především na hlavní zjištěné problémy a rozvojové příležitosti Plzeňského kraje:

Strategický cíl 1: Zajistit dostatek kvalifikovaných pracovních sil

Strategický cíl 2: Zlepšit dostupnost a kvalitu veřejných služeb

Strategický cíl 3: Zvýšit konkurenceschopnost regionální ekonomiky

Strategický cíl 4: Zlepšit fungování a vzhled měst a obcí a jejich vztahy

Strategický cíl 5: Zajistit funkčnost a rozvoj dopravních systému kraje

Strategický cíl 6: Zabezpečit příznivé životní prostředí pro obyvatele kraje.

Při porovnání strategických cílů pro území MAS Pošumaví, je zřejmé, že jsou s těmito cíli v souladu. Obdobně je to i s dalšími tematicky zaměřenými koncepcemi, které jsou v souladu s potřebami území MAS Pošumaví. Jejich přehled je následující:

- Koncepce rozvoje cestovního ruchu Plzeňského kraje pro období 2014 -2020
- Koncepce rozvoje cykloturistiky a cyklodopravy Plzeňského kraje
- Krajská koncepce hospodaření s odpady Plzeňského kraje
- Plán odpadového hospodářství Plzeňského kraje
- Koncepce rozvoje muzeí v Plzeňském kraji na léta 2012 – 2017
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Plzeňského kraje
- Koncepce památkové péče Plzeňského kraje
- Koncepce podpory státní památkové péče na období 2014 – 2020 pro Plzeňský kraj

- Posouzení podmínek pro vodní turistiku v Plzeňském kraji
- Koncepce dopravy Plzeňského kraje
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2012 – 2016
- Prognóza vývoje obyvatelstva Plzeňského kraje
- Koncepce výkonu regionálních funkcí knihoven v Plzeňském kraji
- Analýza potřebnosti služeb sociální prevence
- Koncepce v oblasti rodinné politiky z hlediska sociálních věcí na území Plzeňského kraje
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Plzeňského kraje
- Studie ochrany krajinného rázu na území vybraných přírodních parků Plzeňského kraje
- Studie posouzení přírodních parků Plzeňského kraje z hlediska krajinářského hodnocení.
- Koncepce ochrany přírody a krajiny Plzeňského kraje
- Program snižování emisí znečišťujících látek v Plzeňském kraji

Ze studií a rozvojových materiálů mikroregionů, měst a obcí byly použity ty, které měly jednotlivé subjekty aktualizované na období 2014 -2020. Zde proběhla koordinace publikovaných stanovisek a jednotlivých cílů v rámci komunitních projednání, na kterých měli zástupci samospráv i mikroregionů možnost upozornit na priority a hlavní záměry.

Byly použity následující rozvojové dokumenty:

- Místní rozvojová strategie mikroregionu Střední Pošumaví
- Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska
- Strategie rozvoje mikroregionu Na povodí Hradištského potoka
- Strategie rozvoje městyse Všeruby 2012 - 2020
- Strategie rozvoje města Klatovy
- Strategie rozvoje města Sušice

5.-6. Stanovení cílů, jejich prioritizace a návrh konkrétních opatření

Při zpracování SCLLD byl preferován komunitní způsob se zapojením veřejnosti. Expertně byly připravovány jen některé kapitoly strategie, které pak byly diskutovány na komunitních projednáních.

Strategie vznikla vůlí členů MAS získat i v dalším období podporu na projekty v oblasti rozvoje venkova. Místní aktéři se do zpracování SCLLD zapojili prostřednictvím diskusí na veřejném komunitním projednání v jednotlivých mikroregionech, pracovních jednáních a valných hromadách pořádaných místní akční skupinou, adresného dotazníkového šetření a mailového připomínkování. O přípravách SCLLD byli občané informováni prostřednictvím webových stránek, regionálních deníků a místních zpravodajů. Díky tomu byly do strategie zahrnuty požadavky různých zájmových skupin.

MISE – poslání

Zvýšit přitažlivost a konkurenceschopnost území MAS Pošumaví pro život obyvatel, podnikatelské prostředí a zvýšit uvědomění ochrany přírody

Priority pro území MAS Pošumaví

1. Přitažlivost pro obyvatele území MAS a jeho udržitelný rozvoj
2. Vhodné podnikatelské prostředí
3. Podpora vzdělávacích aktivit a spolupráce
4. Udržitelný rozvoj ochrany životního prostředí

Dlouhodobá vize – hlavní cíl (globální cíl)

Pro naplnění hlavního cíle a celkového udržitelného rozvoje dotčeného území MAS Pošumaví pro zvýšení přitažlivosti pro obyvatelstvo je nutností oživení a snižování

disparit venkovského prostředí v oblasti veřejných služeb a občanské vybavenosti, volnočasových aktivit, kultury, záchrany kulturního dědictví a tradic. Podnikatelské prostředí pak podpořit zejména rozvojem nabídky cestovního ruchu, rozvojem nových aktivit a inovacemi v drobném podnikání a diverzifikací ekonomických aktivit zemědělců. Vzhledem k potřebě uchování přírody zvýšit uvědomělou výchovou ochranu životního prostředí.

Z hlavního cíle vyplývají následující 4 strategické cíle, které v následující části „6. Návrh konkrétních opatření“ jsou rozpracovány do úrovně specifických cílů:

1. Zvýšit přitažlivost území MAS pro obyvatele kvalitnějšími veřejnými službami, dopravní obslužností a technickou infrastrukturou kultury a chránit kulturní dědictví a tradice.
2. Pro zlepšení podnikatelského prostředí podpořit rozvoj místní ekonomiky diverzifikací zemědělské a nezemědělské činnosti.
3. Vzděláváním a lepším přístupem k moderním informačním a komunikačním technologiím zvyšovat povědomí ochrany životního prostředí, kulturního dědictví. Rozvíjet spolupráci jak na národní, tak mezinárodní úrovni.
4. Podpořit orientaci na ochranu životního prostředí k zajištění udržitelného rozvoje území MAS, které zahrnuje CHKO, NP přírodní rezervace a parky ke zvýšení přitažlivosti jak pro obyvatele, tak rozvoj turismu.

1. Strategický cíl:

Zvýšit přitažlivost území MAS pro obyvatele kvalitnějšími veřejnými službami, dopravní obslužností a technickou infrastrukturou kultury a chránit kulturní dědictví a tradice. Rozvíjet spolupráci jak na národní, tak mezinárodní úrovni.

Region působnosti MAS Pošumaví lze charakterizovat jako kraj s nevyváženou koncentrací obyvatel, s řadou ekonomických subjektů, vzdělávacích zařízení, zařízení obchodu a služeb, zdravotnických, kulturních, sociálních a sportovních zařízení v prostoru Klatov, Sušice, Horažďovic a Kdyně. Zároveň je to region rozlehlých a postupně se vylidňujících venkovských prostorů, jejichž ekonomická

základna, dopravní, technická a sociální infrastruktura nezajišťuje dostatečné jistoty a životní standard pro trvale bydlící obyvatelstvo a atraktivitu pro investory. Posílením dopravní dostupnosti, technické infrastruktury, dostupnosti informačních technologií a přístupu k inovacím je předpoklad pro setrvání obyvatel ve venkovských oblastech. Rozvojem místní infrastruktury, tzn. zvýšení a zkvalitnění dopravní, technické a energetické dostupnosti spolu s dostupností základních služeb pro obyvatelstvo zlepšit životní podmínky ve venkovských oblastech, vzhledu a atraktivitu venkovských sídel pro bydlení. Využitím místního potenciálu a zachování přírodní a kulturní atraktivnosti území rozvíjet turismus a udržitelný cestovní ruch (venkovskou turistiku). Využívat možností přeshraniční spolupráce.

1. specifický cíl: Zvýšit a zkvalitnit dostupnost veřejných služeb,

Cílem je stabilizace osídlení venkova, což předpokládá zajištění životních podmínek srovnatelných ve svém souhrnu s podmínkami života ve městě, ve smyslu alternativy s životem ve městě, při možnosti svobodné volby životního stylu. Z tohoto pohledu je nezbytné zajištění odpovídající kvality a dostupnosti veřejných i neveřejných služeb především z oblasti zdravotnictví, školství, péče o děti a služeb pro rodiny, kultury, sociálních služeb

Opatření:

- využití společné komunitního plánování sociálních služeb na úrovni mikroregionu,
- vytvoření systému dopravy za místně nedostupnou lékařskou péči,
- propojení zdravotnických a sociálních služeb do navazujícího systému a zajištění informovanosti o dostupných zdravotnických službách,
- zlepšování dostupnosti lékařské péče, zejména se jedná o zajištění dostupnosti praktických, dětských a zubních lékařů,
- rozšíření asistenčních a pečovatelských služeb, podpora sociálních podniků
- podporování rodin s dětmi se zdravotním postižením a dospělých osob se zdravotním postižením včetně seniorů.

2. specifický cíl: Zvýšit a zkvalitnit dopravní dostupnost venkovských sídel, budovat kvalitní a vyspělou technickou infrastrukturu

Cílem jde o zajištění nezbytné dostupnosti sídel, kvalitní a technicky vyspělé infrastruktury, která bude svou existencí zajišťovat základní potřeby a stimulovat rozvojové impulsy zejména v rozsáhlých oblastí se slabými centry. Častý je špatný stavebně technický stav pozemních komunikací II. a III. třídy a ve vlastnictví obcí.

Opatření:

- podpora veřejné hromadné dopravy, zejména zlepšit dopravní obslužnost Sušice a nedostatečné autobusové spojení z nejmenších sídel,
- zlepšit špatný stavebně technický stav pozemních komunikací II. a III. třídy a ve vlastnictví obcí,
- podpořit rozvoj integrovaného systému veřejné dopravy prostřednictvím ekologických autobusů, železnice a bezpečné nemotorové dopravy (cyklistika),
- řešit chybějící veřejné vodovody v nejmenších sídlech (obcích) a nevyhovující zdroje pitné vody v některých sídlech,
- zajistit nedostatečné prostředky obcí na rekonstrukci a modernizaci objektů mateřských a základních škol včetně tělocvičen a sportovních hřišť.

3. specifický cíl: Zlepšit kvalitu života v obcích, posílit sounáležitost obyvatel s místním prostředím a dědictvím venkova

Cílem je, vytvořit přitažlivé podmínky pro život lidí v obcích, zachování přírodního a kulturního dědictví, oživování tradic a obyčejů, které jsou prostředkem k posílení sounáležitosti obyvatelstva, vzniku nových partnerství a vztahů na kvalitativně vyšší úrovni. Zachovat kulturní dědictví venkova a obnovování tradic, které jsou důležité pro rozvoj venkovské turistiky. Důležitým předpokladem pro dosažení cíle je zvýšení zodpovědnosti při nakládání s venkovským prostorem tak, aby si zachoval svou

komparativní výhodu oproti městům a zároveň jedinečnost (kulturu, tradice, zvyky a obyčeje, tradiční společenské vazby apod.).

Opatření:

- podpora bytové výstavby snížením finanční nákladnosti přípravy pozemků pro individuální bytovou výstavbu,
- řešit celkově nízké využití obnovitelných zdrojů energie při vytápění bytových domů a objektů v majetku obcí
- stimulovat zájem obyvatel o spolkovou činnost, dobrovolnictví v různých oblastech občanských aktivit a dění v obci,
- budovat zařízení pro sport, volný čas a kulturní aktivity v obcích jako jsou sportovní areály, klubovny, objekty nebo prostory pro spolkovou činnost),
- pečovat a rozšiřovat péči o památky, jejich obnovu a hledat jejich další využití ve smyslu uchování kulturního dědictví našich předků,
- podpořit projekty zaměřené na historii, péče o památky spojené s bohatou historií Šumavy,
- podporovat projekty na obnovu tradic a jejich využití pro zvyšování soudržnosti obyvatel a sblížení kultur v příhraničním regionu (Čechy, Bavorsko),
- postupně realizovat pozemkové úpravy a výstavbu společných zařízení, která zastaví erozi půdy a omezí prudké záplavy při extrémních srážkách.

2. Strategický cíl:

Pro zlepšení podnikatelského prostředí podpořit rozvoj místní ekonomiky diverzifikací zemědělské a nezemědělské činnosti.

Cílem je v regionu vytvářet podmínky pro vznik nových pracovních míst a zajistit vyšší příjmovou úroveň obyvatel venkova rozvojem a diverzifikací podnikatelských aktivit na venkově a podporou venkovské turistiky.

Vzhledem k charakteru území MAS se jako nejvhodnější k oživení ekonomiky jeví možnost dalšího rozvoje venkovského cestovního ruchu. Vedle podpory rozvoje cestovního ruchu je k zajištění lepší ekonomické prosperity regionu rovněž nutná

podpora malých a středních podnikatelů v oblasti nezemědělské produkce. Tak je možné zvýšit zájem schopného obyvatelstva o setrvání v regionu a dále rozvíjet služby a občanskou vybavenost.

Je proto nutné dobudovat kvalitní zázemí pro cestovní ruch z hlediska počtu návštěvníků, zvýšení délky jejich pobytu a předpokládaných výdajů. S ohledem na neustále se zvyšující konkurenci sousedních turistických regionů je rovněž nezbytné dbát i na zvyšování environmentální, technické a estetické kvality turistické infrastruktury. Nutností v tomto ohledu je masivnější a účinnější propagace regionu, místních turistické nabídky a specifik.

1. specifický cíl: Podpora rozvoje drobného podnikání a diverzifikace hospodářských činností zemědělců

Cílem je podporou místní ekonomiky využít místní potenciál s uplatnění inovačních přístupů a zároveň posílení místní spotřeby tak, aby zejména malé a rodinné firmy nacházely další podmínky svého rozvoje. Cestou k dosažení tohoto cíle je pomocí finančních podpor (dotací na investiční akce) a vzdělávacích kurzů pro potenciální či začínající podnikatele podpořit motivaci k zahájení podnikání a zintenzivnit aktivity živnostníků a malých podniků.

Dále podporovat nové směry k podnikání na venkově (inovace) a nové pracovní příležitosti v podnikání, vč. diverzifikace hospodářských činností existujících zemědělských podnikatelů.

Opatření:

- využít rozvojové fondy pro výstavbu infrastruktury a rozvoj podnikání,
- zajistit budování a využívání průmyslových zón respektující specifikum území a zlepšovat otevřenost pro příchod investorů,
- inovovat spektrum regionálních produktů, místních výrob, řemesel, zemědělství, potravinářství a lesnictví, podpora marketingu a odbytu místní produkce,
- kultivace a trvalá údržba krajiny a přírody jako součást drobného alternativního podnikání a řízeného rozvoje cestovního ruchu

- na místní úrovni rozvíjet zpracovatelské a dodavatelsko-odběratelské řetězců, zkracování cesty výrobku ke spotřebiteli,
- zvýšit využití obnovitelných zdrojů surovin a energie v regionu,
- využívat investičních nabídek ze strany obcí.

2. specifický cíl: Podporovat tvorbu nových pracovních příležitostí

Hospodářsky slabá oblast MAS Pošumaví nabízí omezené množství pracovních příležitostí, negativně se projevuje horší dopravní dostupnost (území není atraktivní pro nové podniky), nízká průměrná vzdělanost. Vysoká nezaměstnanost, zejména dlouhodobá, zároveň snižuje nabídku konkurenceschopné pracovní síly. Pro udržitelný rozvoj území je přitom velmi důležité, aby se nezvyšoval počet obyvatel, kteří za prací musejí dojíždět a opouštět domovy na velkou část dne.

Opatření:

- Inovovat transformace a diverzifikace činností zemědělských subjektů a rozvoj doplňkových činností zemědělských podniků,
- využít možnosti levné pracovní síly a nízké průměrné mzdy jako konkurenční výhody pro případné investory a nové podnikatele,
- nedostatek pracovních příležitostí absolventů středních a vysokých škol řešit zlepšením jejich informovaností o nabídce pracovních příležitostí burzami a nabídkami práce, spolupráci firem a středních škol (odborné praxe, motivační akce pro studenty apod.),
- vytvářet pracovní příležitosti pro uplatnění znevýhodněných skupin (ženy zejména po mateřské, hendikepované osoby nebo osoby v předdůchodovém věku),
- efektivně využívat pracovní místa na zkrácené úvazky, sdílená pracovní místa apod. pro tvorbu nových pracovních příležitostí, využít osvětu a podporu zaměstnavatelů v nabídce diferencovaných pracovních úvazků,
- diverzifikovat podnikatelské aktivity ke snižování závislosti na jednom ekonomickém subjektu v daném území,

- řešit zvýšením nízký počet zaměstnanců v oblasti cestovního ruchu a jejich nízkou kvalifikaci.

3. specifický cíl: Zvýšit úlohu cestovního ruchu pro posílení místní ekonomiky

Cílem je zvýšení podílu cestovního ruchu v místní ekonomice lepším využitím potenciálu regionu, podporou činnosti začínajících podnikatelů v poskytování ubytovacích a doprovodných služeb cestovního ruchu a diverzifikací činností zemědělských farem směrem k aktivitám z oblasti agroturistiky.

Smyslem uvedených aktivit a jejich podpor je zvýšení návštěvnosti regionu, prodloužení délky pobytů i návštěvnické sezóny v jednotlivých lokalitách. Pro dosažení cíle je nezbytné podporovat zvyšování kapacity, kvality a rozsahu poskytovaných služeb (jak z hlediska co nejširší nabídky, tak z hlediska časového – sezóna, mimo sezóny).

Opatření:

- vytvořit podmínky pro využívání potenciálu přírodního, historického a kulturního dědictví a lidských zdrojů v cestovním ruchu,
- obnovováním místních tradic a revitalizace tradičních řemesel s cílem produkovat regionálně typické výrobky přispívat k zvýšení návštěvnosti území,
- pokračovat v realizaci značení a budování cyklotras, pěších tras, kulturních a turistických cílů
- zlepšovat nedostatečnou nabídku služeb cestovního ruchu v oblasti stravování, ubytování, wellness, zážitkové turistiky atd.
- řešit nedostatek alternativních atrakcí a atraktivit pro turisty v případě špatného počasí a mimo sezónu,
- zlepšit nabídku a nevyhovující strukturu ubytovacích zařízení, kde chybí hlavně dostatečné možnosti levnějšího ubytování přístupného široké veřejnosti např. rekonstrukcí ubytoven a vybudování levných ubytovacích zařízení (turistických ubytoven) přestavbou v současnosti nevyužitých objektech v majetku obcí (školských zařízení, škol v přírodě)

- řešit nedostatek kvalitních parkovacích ploch u hlavních turistických cílů, jejich nevhodné umístění.

4. specifický cíl: Vytvořit podmínky pro lepší propagaci regionu, marketing a spolupráci v oblasti cestovního ruchu a informační činnosti

Cílem je podstatné zvýšení úlohy cestovního ruchu na území MAS jako významného faktoru z hlediska tvorby pracovních příležitostí, potřebných finančních prostředků pro další rozvoj investiční infrastruktury turismu.

Opatření:

- připravovat, aktualizovat a realizovat akční plány cestovního ruchu
- vyhledávat a podněcovat potencionální žadatele k podání projektu, pomáhat s přípravou i realizací, případně zahájením činnosti po omezenou dobu
- připravovat marketingové materiály a komunikovat se subjekty v území, podněcovat ke spolupráci v oblasti cestovního ruchu,
- rozvíjet informační činnost v oblasti cestovního ruchu, pracovat se statistickými daty, spolupracovat s infocentry, naplňovat databáze a webové portály, vyhledávat a shromažďovat informace o příkladech nejlepší praxe v cestovním ruchu a propagovat je,
- úzce spolupracovat s organizacemi cestovního ruchu v krajích nebo turistických regionech a spolupracovat s jinými domácími i zahraničními MAS v oblasti cestovního ruchu.

3. Strategický cíl:

Vzděláváním a lepším přístupem k moderním informačním a komunikačním technologiím zvyšovat povědomí ochrany životního prostředí, kulturního dědictví.

Cílem je přispět k vyšší úrovni vzdělanosti a uplatnění na trhu práce venkovských obyvatel rozvojem poradenství a vzdělávání a zvýšit využívání informačních a

komunikačních technologií (jak při rozvoji podnikatelských aktivit, tak v běžném osobním životě). Velkou úlohu v současné společnosti vedle obecných vzdělávacích předmětů nabyly velký význam informační a komunikační technologie, důležité místo má rovněž v hospodářsky a sociálně slabé oblasti finanční gramotnost. Proto je nezbytné propojit školy do života a potřeb komunity a vytváření regionální identity. Kromě školního vzdělávání ve venkovském prostoru proto hraje významnou roli rekvalifikace, celoživotní a zájmové vzdělávání.

1. specifický cíl: Využití vzdělávací kapacity území MAS pro rekvalifikace a diverzifikace dovedností pro vytváření pracovních příležitostí

Cílem je podpořit osvojování dovedností v práci s počítačovou a komunikační technikou, rekvalifikovat a zvyšovat úroveň vzdělanosti pro drobné a malé podnikání

Opatření:

- zaměřit se na nižší kvalifikace a flexibilitě obyvatelstva oproti městským oblastem,
- efektivněji využívat středních škol a studijních oborů,
- trvalé zvyšování kvalifikace pracovních sil v regionu,
- zvyšovat dostupnost vysokorychlostního internetu jak pro obce, tak pro obyvatele území MAS Pošumaví,
- cílenými projekty zvyšovat úroveň kvalifikace v oblasti cestovního ruchu.

2. specifický cíl: Zvýšit dostupnost celoživotního vzdělávání a environmentální výchovy a osvěty

Cílem je reagovat na změny trhu práce a vytvářet podmínky pro udržitelný rozvoj zaměstnanosti regionu s využitím obecních a středních škol. V dynamickém rozvoji informační společnosti v současném světě je důležitým úkolem vzdělávání rozvíjet a podporovat flexibilitu a schopnost zvládat změny. Zvýšit povědomí obyvatel i návštěvníků o hodnotách životního prostředí území Pošumaví a vzdělávacími aktivitami přispět k jeho ochraně.

Opatření:

- podpora celoživotního vzdělávání v rámci trvale udržitelného rozvoje ze strany obcí,
- využívat školské soustavy jako vzdělávacích center dostupných ve všech obcích nebo jako komunitní centra pro vzdělávací, osvětové, volnočasové aktivity,
- zavádět různé formy zájmového a neformálního vzdělávání pro flexibilitu na trhu práce,
- rozvíjet celoživotní vzdělávání pro zvyšování konkurenceschopnosti pracovní síly i počtu živnostníků,
- využití obecních a středních škol pro čerpání dotací na rozvoj vzdělávací aktivit.
- zajistit vzdělávací akce v oblasti životního prostředí, ekonomiky a běžného života a jejich dopadech na životní prostředí,
- trvale zajišťovat dostupnost ekologického poradenství v Pošumaví.

4. Strategický cíl:

Ochranou životního prostředí zvyšovat přitažlivost území MAS pro obyvatele a rozvoj cestovního ruchu

Převážná část MAS Pošumaví (s výjimkou území a nejbližšího okolí několika měst – Klatov, Horažďovic, Sušice a Kdyně) představuje území, které je jako celek dosud velmi málo poznamenané negativními důsledky lidské činnosti a disponuje tedy atraktivním a hodnotným přírodním a krajinným potenciálem. Jsou zde velkoplošná chráněná území, která pokrývají významnou část území MAS. Např. přírodní parky Plánický hřeben, Buděticko, Kochánov a část Kašperskohorské vrchoviny (oblast Strašína a okolí). Dále jsou zde území chráněné v rámci systému NATURA 2000. Pro celou oblast Šumavských podhůří je charakteristický vysoký podíl lesů.

Proto je v popředí řešení otázek ochrany životního prostředí, jako je odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže především z dob minulých a v neposlední řadě změna klimatu a důsledkům jako jsou např. bleskové povodně apod. Snahou je zlepšovat zejména stav vodních poměrů, zejména ochrana proti povodním,

znečišťováním vod, její spotřeba a nakládání s ní, znečištění a celkový stav půd, stav krajiny (lesnatost, chráněná území) nebo otázka radioaktivních úložišť.

1. specifický cíl: Ochranou přírodního bohatství zvyšovat přitažlivost jak pro obyvatele a návštěvníky regionu

Cílem je zajistit ochranu přírodního bohatství území, které je relativně málo zasaženo negativním vlivem průmyslové výroby a přemrštěné urbanizace. Proto je důležité zabránit jeho poškozování nevhodnými formami hospodaření na půdě, v lesích, znehodnocováním krajiny skládkami a vzhledu obcí.

Opatření:

- podporovat péči o přírodní bohatství, rozmanitost krajiny, péči o krajinné prvky a stabilitu ekosystémů,
- nedopustit nekontrolovatelný výskyt invazivních druhů rostlin zejména na neobhospodařovaných pozemcích,
- hledat využívání nebo likvidovat brownfiels,
- aktivně řešit černé skládky a zajistit monitoring skládek na území,
- řešit zařízení pro nakládání s odpady, jedná se o rozlehlé území k obslužnosti a k dispozici je jen jedna třídící linka separovaných odpadů v Sušici, část separovaných odpadů se třídí ve sběrných dvorech,
- podporovat úsilí o zlepšení čištění odpadních vod budováním infrastruktury v oblasti kanalizace a čistíren odpadních vod,
- řešit znečišťování ovzduší ze zastaralých kotlů na pevná paliva rodinných domů a v malých sídlech,
- podporovat ekologické způsoby hospodaření na zemědělské půdě.

2. specifický cíl: Budování komplexní ochrany před povodněmi

Cílem je vytvářet komplexní řešení revitalizace toků, tvorby ÚSES, systémů protipovodňové ochrany zejména sídel. V současné době to představuje zatím nedostatečně řešený problém pro který je nutné navrhnout jednotný strategický postup,

aplikovat ho a následně dané problémy řešit individuálně pro každé konkrétní území dle místních podmínek. S tím souvisí i otázky akumulace povrchových vod z hlediska zásobování obyvatel pitnou vodou i z hlediska zajištění ekologických průtoků na vodních tocích.

Opatření:

- podporovat zvyšování retenčního potenciálu krajiny budováním retenčních nádrží, suchých poldrů
- vhodnými opatřeními napravovat negativních důsledků nevhodně provedených pozemkových úprav, velkoplošných odvodnění a nevhodných způsobů využití půdy, které způsobují značné škody v důsledku erozí,
- obnovou přirozené funkce vodních toků zvyšovat stabilitu vodního režimu snižováním rozdílů extrémních průtoků
- trvale realizovat protipovodňová opatření, revitalizaci vodních toků a rybníků.